

ФОНОЛОШКИ СИСТЕМ ИНДОЕВРОПСКОГ ПРАЈЕЗИКА

ПРЕГЛЕД

		безвучни неаспириран	звучни неаспириран	звучни аспирирани	
опструенти	лабијали	*p	*b	*b ^h	
	дентали	*t	*d	*d ^h	
	пловиви	прости велари	*k	*g	*g ^h
		палатовелари	*k̑	*g̑	*g̑ ^h
		лабиовелари	*k ^u	*g ^u	*g ^{uh}
	фрикативи	*s			
сонанти	ликвиде		*r		
	назали		*l		
			*m		
	семивокали		*n		
			*j		
			*u		
вокали	ларингали		*h ₁		
			*h ₂		
			*h ₃		
	кратки		*e		
			*o		
дуги		*ē			
			*ō		

ПРАИНДОЕВРОПСКЕ ФОНЕМЕ

§PPP У фонолошком систему индоевропског прајезика има 29 фонема које се по слоготворности дају подијелити на **вокале** (*e, *o, *ē, *ō), **сонанте** (*m, *n, *r, *l, *j, *u, *h₁, *h₂, *h₃) и **консонанте** (*p, *b, *b^h, *t, *d, *d^h, *k, *g, *g^h,

* \acute{k} , * \acute{g} , * \acute{g}^h , * k_u , * g_u , * g^{uh} , * s); вокали су слоготворне, консонанти неслоготворне, а сонанти час слоготворне час неслоготворне фонеме.

§PPP **Пие. консонанти** дијеле се по начину образовања, мјесту образовања, аспирираности и звучности. По начину образовања дијеле се на пловиве (* p , * b , * b^h , * t , * d , * d^h , * k , * g , * g^h , * \acute{k} , * \acute{g} , * \acute{g}^h , * k_u , * g_u , * g^{uh}) и фрикативе (* s); по мјесту образовања, на лабијале (* p , * b , * b^h), дентале (* t , * d , * d^h , * s) и веларе (а велари опет на просте веларе (* k , * g , * g^h), палатовеларе (* \acute{k} , * \acute{g} , * \acute{g}^h) и лабиовеларе (* k_u , * g_u , * g^{uh})); по аспирираности, на аспириране (* b^h * d^h * g^h * \acute{g}^h * g^{uh}) и дезаспириране (* p , * b , * t , * d , * s , * k , * g , * \acute{k} , * \acute{g} , * k_u , * g_u); по звучности, на звучне (* b , * b^h , * d , * d^h , * g , * g^h , * \acute{g} , * \acute{g}^h , * g_u , * g^{uh}) и беззвучне (* p , * t , * s , * k , * \acute{k} , * k_u). Симболички се пие. консонанти биљеже као C , и то лабијали као P , дентали као T , велари као K , палатовелари као \acute{K} , а лабиовелари као K^u ; то јест, беззвучни као T , звучни као D , а звучни аспирирани као D^h .¹

§PPP **Пие. сонанти** дијеле се по начину и мјесту образовања, и то на назале (* m , * n), ликвиде (* r , * l), семивокале (* i , * u) и ларингале (* h_1 , * h_2 , * h_3). (По звучности су сви сонанти звучни.) Симболички се пие. сонанти биљеже као R , и то назали као N , ликвиде као L , семовокали као W , а ларингали као H .

§PPP **Пие. вокали** дијеле се по квалитету и квантитету. По квалитету дијеле се на предње (* e , * \bar{e}) и стражње вокале (* o , * \bar{o}); по квантитету на кратке (* e , * o) и дуге вокале (* \bar{e} , * \bar{o}); (По звучности су сви вокали звучни.) Симболички се пие. вокали биљеже као V , и то кратки вокали као V , а дуги као \bar{V} .

¹ Алтернативно, мјесто * p , * b , * b^h , * t , * d , * d^h , * k , * g , * g^h , * \acute{k} , * \acute{g} , * \acute{g}^h , * k_u , * g_u , * g^{uh} пие. пловиви могу се **у скаду са тзв. глоталном теоријом** реконструисати и као * p_r , * r_p , * p , * t_r , * r_t , * t , * k_r , * r_k , * k , * \acute{k}_r , * $r\acute{k}$, * \acute{k} , * k_{ur} , * r_{ku} , * k_u гдје r означава напетост, а $?$ глотализованост. Наиме, дистинктивна обиљежја пие. пловива према глоталној теорији нису аспирираност и звучност, као у традиционалној реконструкцији, него управо напетост и глотализованост (што подупиру чврсти докази из различитих индоевропских језика). Према томе, пие. пловиви дијелили би се по мјесту образовања, напетости и глотализованости. По мјесту образовања дијелили би се на лабијале (* p_r , * r_p , * p), дентале (* t_r , * r_t , * t) и веларе (а велари опет на просте веларе (* k , * k , * k), палатовеларе (* \acute{k}_r , * $r\acute{k}$, * \acute{k}) и лабиовеларе (* k_{ur} , * k_u , * k_{uh})); по напетости, на напете (* p_r , * t_r , * k_r , * \acute{k}_r , * k_{ur}) и опуштене (* r_p , * p , * r_t , * t , * r_k , * k , * $r\acute{k}$, * \acute{k} , * r_{ku} , * k_u); по глотализованости, на глотализоване (* r_p , * r_t , * r_k , * $r\acute{k}$, * r_{ku}) и неглотализоване (* p_r , * p , * t_r , * t , * k_r , * k , * \acute{k}_r , * \acute{k} , * k_{ur} , * k_u). (Напомена: у овом уџбенику служићемо се прије свега традиционалном реконструкцијом.)

ПРЕВОЈ ВОКАЛА

§PPP **Превој** или аблаут (њем. *Ablaut*) игра кључну улогу у фонологији, морфологији и деривацији индоевропског прајезика; то је појава смјене вокала вокалом или вокала ничим која се може десити у било којем елементу пие. ријечи, тј. коријену, суфиксу или наставку, а с обзиром на то што из ове смјене произађе разликују се три степена превоја: празнина, пунина и дуљина.

ПРАЗНИНА

§PPP **Празнина** је степен превоја који постоји у коријену, суфиксу или наставку ако у том елементу ријечи не постоји ниједан пие. вокал.

Примјери из коријена

- пие. √ $*b^heh_2-$: $*b^h_2-$ (⇒ $*b^hh_2-d^hi$, $*b^hh_2-ti-s$)
- пие. √ $*b^heh_2u-$: $*b^hh_2u-$ (⇒ $*h_1e-b^hh_2u-t$)
- пие. √ $*b^heng^h-$: $*b^hnġ^h-$ (⇒ $*b^hnġ^h-u-s$)
- пие. √ $*deh_3-$: $*dh_3-$ (⇒ $*h_1e-dh_3-to$, $*dh_3-t-o-s$)
- пие. √ $*deik-$: $*dik-$ (⇒ $*dik-e-ti$)
- пие. √ $*dek_m$: $*dk_m$ (⇒ $*dk_m-t-om$, $*du-i+dk_m-t-i-(h_1)$)
- пие. √ $*demh_1-$: $*dmh_1-$ (⇒ $*dmh_1-t-o-s$)
- пие. √ $*derk-$: $*drk-$ (⇒ $*up-o+drk-$)
- пие. √ $*deu-$: $*du-$ (⇒ $*du-i-s$)
- пие. √ $*dheġ^h-$: $*d^hġ^h-$ (⇒ $*d^hġ^h-om-s$)
- пие. √ $*d^heh_1-$: $*d^hh_1-$ (⇒ $*d^hh_1-t-o-s$, $d^hh_1-s-o-s$)
- пие. √ $*d^hers-$: $*d^hrs-$ (⇒ $*d^hrs-u-s$)
- пие. √ $*d^heuH-$: $*d^huH-$ (⇒ $*d^huH-m-o-s$)
- пие. √ $*d^uegh_2-$: $*d^hugh_2-$ (⇒ $*d^hugh_2-ter-s$)
- пие. √ $*d^uenh_2-$: $*d^hunh_2-$ (⇒ $*d^hunh_2-t-o-s$)
- пие. √ $*gelkt-$: $*glkt-$ (⇒ $*glkt-∅$)
- пие. √ $*ġen-$: $*ġn-$ (⇒ $*h_1en+ġn-u-eh_2-∅$)
- пие. √ $*ġenh_1-$: $*ġnh_1-$ (⇒ $*ġnh_1-t-o-s$)
- пие. √ $*ġneh_3-$: $*ġnh_3-$ (⇒ $*ġnh_3-t-o-s$, $*ġnh_3-sk-o-h_2$)
- пие. √ $*ġ^helh_3-$: $*ġ^hlh_3-$ (⇒ $*ġ^hlh_3-r-o-s$, $*ġ^hlh_3-r-ei-o-s$)
- пие. √ $*ġ^hes-$: $*ġ^hs-$ (⇒ $*me+ġ^hs-r-i$)
- пие. √ $*g^ueh_3^{-1}$: $*g^uh_3-$ (⇒ $*g^uh_3-eu-m$)
- пие. √ $*g^ueh_3^{-2}$: $*g^uh_3-$ (⇒ $*g^uh_3-i-o-s$, $h_2i-u+g^uh_3-i-es-s$)

пие. √ *g^uelb^h- : *g^ulb^h- (⇒ *g^ulb^h-u-s)
 пие. √ *g^uelh₂- : *g^ulh₂- (⇒ *g^ulh₂-en-o-s)
 пие. √ *g^uem- : *g^um- (⇒ *g^um-t-o-s)
 пие. √ *g^uen- : *g^un- (⇒ *g^un-eh₂-∅)
 пие. √ *g^uerh₂- : *g^urh₂- (⇒ *g^urh₂-u-s)
 пие. √ *g^uehⁿ- : *g^uhⁿ- (⇒ *g^uh^e-g^uhⁿ-e-t)
 пие. √ *h₁eǵ⁻² : *h₁ǵ- (⇒ *h₁e-h₁ǵ-t)
 пие. √ *h₁ei- : *h₁i- (⇒ *h₁i-mes, *h₁i-d^{hi}, *h₁i-ont-es)
 пие. √ *h₁eǵ⁻ : *h₁ǵ⁻ (⇒ *h₁o-h₁ǵ⁻-u-s)
 пие. √ *h₁em- : *h₁m- (⇒ *h₁m-o-s)
 пие. √ *h₁es- : *h₁s- (⇒ *h₁s-enti)
 пие. √ *h₁ueHd^h- : *h₁uHd^h- (⇒ *h₁uHd^h-r-∅)
 пие. √ *h₁ueg^{uh}- : *h₁ug^{uh}- (⇒ *h₁e-h₁ug^{uh}-e-toi)
 пие. √ *h₁leng^{uh}- : *h₁lng^{uh}- (⇒ *h₁lng^{uh}-u-s)
 пие. √ *h₁reud^h- : *h₁rud^h- (⇒ *h₁rud^h-r-o-s)
 пие. √ *h₂erǵ⁻ : *h₂rǵ⁻ (⇒ *h₂rǵ⁻-r-o-s)
 пие. √ *h₂ertǵ⁻ : *h₂rtǵ⁻ (⇒ *h₂rtǵ⁻-o-s)
 пие. √ *h₂es- : *h₂s- (⇒ *h₂s-ter-s, *h₂s-tor-es)
 пие. √ *h₂eus- : *h₂us- (⇒ *h₂us-os-s)
 пие. √ *h₃b^hreuH- : *h₃b^hruH- (⇒ *h₃b^hruH-s)
 пие. √ *h₃meiǵ^h- : *h₃miǵ^h- (⇒ *h₃miǵ^h-l-eh₂-∅)
 пие. √ *h₃neh₃- : *h₃nh₃- (⇒ *h₃nh₃-mn-∅)
 пие. √ *Hieh₂ǵ⁻ : *Hih₂ǵ⁻ (⇒ *Hih₂ǵ⁻-n-o-s)
 пие. √ *iesh₁- : *ish₁- (⇒ *ish₁-r-o-s)
 пие. √ *ieug- : *iug- (⇒ *iug-o-m)
 пие. √ *ǵeiHu- : *ǵiHu- (⇒ *ǵiHu-on-s)
 пие. √ *ǵemh₂- : *ǵmh₂- (⇒ *h₁e-ǵmh₂-e-t, *n+ǵmh₂-et-o-s)
 пие. √ *ǵeu- : *ǵu- (⇒ *ǵu-on-s, *ǵu-n-es)
 пие. √ *ǵleu- : *ǵlu- (⇒ *ǵlu-t-o-s)
 пие. √ *k^uei- : *k^ui- (⇒ *k^ui-ti-s)
 пие. √ *k^uelH- : *k^ulH- (⇒ *k^ue-k^ulH-o-s)
 пие. √ *k^(u)esp- : *k^(u)sp- (⇒ *ue+(k^(u))sp-er-o-s)
 пие. √ *leiǵ^h- : *liǵ^h- (⇒ *li-n-ǵ^h-o-h₂)
 пие. √ *leik^u- : *lik^u- (⇒ *h₁e-lik^u-e-t)
 пие. √ *meh₁- : *mh₁- (⇒ *mh₁-tr-o-m)
 пие. √ *meisd^h- : *misd^h- (⇒ *misd^h-o-s, *misd^h-o-m)
 пие. √ *meld- : *mld- (⇒ *mld-u-s, *mld-u-i-s)
 пие. √ *ne- : *n- (⇒ *n-)
 пие. √ *peh₂⁻¹ : *ph₂- (⇒ *ph₂-ur-∅)

пие. √ *peh₂-² : *ph₂- (⇒ *ph₂-ter-s)
 пие. √ *per-² : *pr- (⇒ *pr-o, *pr-o-ter-o-s)
 пие. √ *pleth₂- : *plth₂- (⇒ *plth₂-u-s)
 пие. √ *preh₂- : *prh₂- (⇒ *prh₂-es, *prh₂-os)
 пие. √ *sed- : *sd- (⇒ *se-sd-o-h₂, *si-sd-e-ti)
 пие. √ *seh₂- : *sh₂- (⇒ *sh₂-el-s)
 пие. √ *seh₂u- : *sh₂u- (⇒ *sh₂u-l-i-o-s)
 пие. √ *sem- : *sm- (⇒ *sm-)
 пие. √ *seuH- : *suH- (⇒ *suH-s)
 пие. √ *sneig^{uh}- : *snig^{uh}- (⇒ *snig^{uh}-m)
 пие. √ *sneus- : *snus- (⇒ *snus-o-s, *snus-eh₂-∅)
 пие. √ *steh₂- : *sth₂- (⇒ *sth₂-t-o-s)
 пие. √ *stel- : *stl- (⇒ *h₁e-stl-eh₁-m)
 пие. √ *sterh₃- : *strh₃- (⇒ *strh₃-t-o-s)
 пие. √ *seu- : *su (⇒ su-e-)
 пие. √ *(s)uep- : *(s)up- (⇒ *(s)up-o, *(s)up-er, *up-er-i)
 пие. √ *telh₂- : *tlh₂- (⇒ *tlh₂-t-o-s, *tlh₂-m-eh₂-∅)
 пие. √ *ten- : *tn- (⇒ *tn-t-o-s)
 пие. √ *tenh₂- : *tnh₂- (⇒ *tnh₂-u-s)
 пие. √ *trei- : *tri- (⇒ *tri-h₂)
 пие. √ *ued-¹ : *ud- (⇒ *ud-ter-o-s)
 пие. √ *ued-² : *ud- (⇒ *ud-or-h₂)
 пие. √ *ueh₂st- : *uh₂st- (⇒ *uh₂st-u-∅)
 пие. √ *ueid- : *uid- (⇒ *uid-me, *uid-tor-s)
 пие. √ *ueiH- : *uiH- (⇒ *uiH-s)
 пие. √ *uek^u- : *uk^u- (⇒ *(h₁e-)ue-uk^u-e-t)
 пие. √ *uelh₁- : *ulh₁- (⇒ *ulh₁-n-eh₂-∅, *ulh₁-n-os-∅)
 пие. √ *uet- : *ut- (⇒ *per+ut-∅, *per+ut-i)

ПУНИНА

§PPP **е-пунина** је степен превоја који постоји у коријену, суфиксу или наставку ако у том елементу постоји пие. вокал *е.

Примјери из коријена

пие. √ *bel- : *beI- (⇒ *beI-o-m, *beI-ter-o-s)
 пие. √ *b^heh₂ǵ- : *b^heh₂ǵ- (⇒ пие. *b^heh₂ǵ-o-s)
 пие. √ *b^heid^h- : *b^heid^h- (⇒ *b^heid^h-e/o-)

пие. √ *b^hend^h- : *b^hend^h- (⇒ *b^hend^h-u-s, *b^hend^h-er-o-s)
 пие. √ *b^her- : *b^her- (⇒ *b^her-e-ti, *b^her-o-h₂, *b^her-mn-ø)
 пие. √ *b^heu^hd^h- : *b^heu^hd^h- (⇒ *b^heu^hd^h-e-ti)
 пие. √ *b^hreh₁- : *b^hreh₁- (⇒ *b^hreh₁-ur-ø)
 пие. √ *b^hreh₂- : *b^hreh₂- (⇒ *b^hreh₂-ter-s)
 пие. √ *deh₂i- : *deh₂i- (⇒ *deh₂i-uer-s)
 пие. √ *deh₃- : *deh₃- (⇒ *de-deh₃-ti, *di-deh₃-ti, *deh₃-r-o-m)
 пие. √ *deik- : *deik- (⇒ *deik-nu-mi, *deik-o-h₂)
 пие. √ *dek- : *dek- (⇒ *dek-s-i-ter-o-s, *dek-s-i-u-o-s)
 пие. √ *dekm : *dekm (⇒ *dekm)
 пие. √ *dem- : *dem- (⇒ *dem-o-s)
 пие. √ *duei- : *duei- (⇒ *duei-os-ø)
 пие. √ *d^heh₁- : *d^heh₁- (⇒ *d^he-d^heh₁-ti, *d^hi-d^heh₁-ti, *d^heh₁-s-es)
 пие. √ *gerh₂- : *gerh₂- (⇒ *gerh₂-ont-s)
 пие. √ *gneh₃- : *gneh₃- (⇒ *gneh₃-sk-o-h₂)
 пие. √ *g^heh₁- : *g^heh₁- (⇒ *g^he-g^heh₁-ti, *g^hi-g^heh₁-ti)
 пие. √ *g^heu- : *g^heu- (⇒ *g^heu-mn-ø)
 пие. √ *g^ueh₂- : *g^ueh₂- (⇒ *h₁e-g^ueh₂-m, *h₁e-g^ueh₂-t)
 пие. √ *g^uelb^h- : *g^uelb^h- (⇒ *g^uelb^h-u-s)
 пие. √ *g^uher- : *g^uher- (⇒ *g^uher-os-ø, *g^uher-m-o-s)
 пие. √ *h₁ed- : *h₁ed- (⇒ *h₁ed-mi, *h₁ed-o-h₂)
 пие. √ *h₁eg⁻¹ : *h₁eg⁻ (⇒ *h₁eg⁺-o-h₂)
 пие. √ *h₁ei- : *h₁ei- (⇒ *h₁ei-ti)
 пие. √ *h₁eku- : *h₁eku- (⇒ *h₁eku-o-s)
 пие. √ *h₁en : *h₁en (⇒ *h₁en)
 пие. √ *h₁epi : *h₁epi (⇒ *h₁epi)
 пие. √ *h₁es- : *h₁es- (⇒ *h₁es-si, *h₁es-ti)
 пие. √ *h₁eus- : *h₁eus- (⇒ *h₁eus-o-h₂, *h₁eus-e-ti)
 пие. √ *h₁reg^u- : *h₁reg^u- (⇒ *h₁reg^u-os-ø)
 пие. √ *h₂eg- : *h₂eg- (⇒ *h₂eg-o-h₂, *h₂eg-e-ti, *h₂eg-r-o-s)
 пие. √ *h₂eid^h- : *h₂eid^h- (⇒ *h₂eid^h-o-s)
 пие. √ *h₂ek- : *h₂ek- (⇒ *h₂ek-mon-m)
 пие. √ *h₂el- : *h₂el- (⇒ *h₂el-i-o-s, h₂el-i-o-d)
 пие. √ *h₂elb^h- : *h₂elb^h- (⇒ *h₂elb^h-o-s)
 пие. √ *h₂enh₁- : *h₂enh₁- (⇒ *h₂enh₁-m-o-s, *h₂enh₁-l-o-s)
 пие. √ *h₂ent- : *h₂ent- (⇒ *h₂ent-i, *h₂en(t)-b^h-o-h₁)
 пие. √ *h₂epo : *h₂epo (⇒ *h₂epo)
 пие. √ *h₂erh₃- : *h₂erh₃- (⇒ *h₂erh₃-i-o-h₂, *h₂erh₃-tr-o-m)
 пие. √ *h₂eus- : *h₂eus- (⇒ *h₂eus-os-s)

пие. √ *h₂leks- : *h₂leks- (⇒ *h₂leks-o-h₂, *h₂leks-e-ti)
 пие. √ *h₂ner- : *h₂ner- (⇒ *h₂ner-s)
 пие. √ *h₂ueg- : *h₂ueg- (⇒ *h₂ueg-s-o-h₂)
 пие. √ *h₂ueh₁- : *h₂ueh₁- (⇒ *h₂ueh₁-ti)
 пие. √ *h₂ues- : *h₂ues- (⇒ *h₂ues-e-ti, *h₂ues-s-m)
 пие. √ *h₃ed- : *h₃ed- (⇒ *h₃ed-i-o-h₂)
 пие. √ *h₃eg^{uh}- : *h₃eg^{uh}- (⇒ *h₃eg^{uh}-i-s)
 пие. √ *h₃ek^u- : *h₃ek^u- (⇒ *h₃ok^u-i-h₁)
 пие. √ *h₃em- : *h₃em- (⇒ *h₃em-(e)s-o-s)
 пие. √ *h₃er- : *h₃er- (⇒ *h₁e-h₃er-to)
 пие. √ *h₃esth₁- : *h₃esth₁- (⇒ *h₃esth₁-∅, *h₃esth₁-i-∅, *h₃esth₁-ei-o-m)
 пие. √ *h₃eu- : *h₃eu- (⇒ *h₃eu-i-s)
 пие. √ *h₃meiǵ^h- : *h₃meiǵ^h- (⇒ *h₃meiǵ^h-o-h₂, *h₃meiǵ^h-e-ti)
 пие. √ *h₃reǵ- : *h₃reǵ- (⇒ *h₃reǵ-o-h₂)
 пие. √ *hieh₂ǵ- : *hieh₂ǵ- (⇒ *hieh₂ǵ-n-o-s)
 пие. √ *hie^u- : *hie^u- (⇒ *hie^u-r-∅)
 пие. √ *ieh₂- : *ieh₂- (⇒ *ieh₂-ter-s)
 пие. √ *ieh₃s- : *ieh₃s- (⇒ *ieh₃s-t-o-s)
 пие. √ *ies- : *ies- (⇒ *ies-o-h₂, *ies-e-ti)
 пие. √ *kreuh₂- : *kreuh₂- (⇒ *kreuh₂-s-∅)
 пие. √ *kei- : *kei- (⇒ *kei-toi, *kei-ntoi)
 пие. √ *kleu- : *kleu- (⇒ *kleu-os-∅)
 пие. √ *k^ue- : *k^ue- (⇒ *k^ue)
 пие. √ *leiǵ^h- : *leiǵ^h- (⇒ *leiǵ^h-mi, *leiǵ^h-o-h₂)
 пие. √ *leuk- : *leuk- (⇒ *leuk-o-s)
 пие. √ *med^{h-1}- : *med^{h-}- (⇒ *med^{h-}-i-o-s)
 пие. √ *med^{h-2}- : *med^{h-}- (⇒ *med^{h-}-u-∅)
 пие. √ *meǵ- : *meǵ- (⇒ *meǵ-h₂-s)
 пие. √ *meh₁- : *meh₁- (⇒ *meh₁)
 пие. √ *meh₁- : *meh₁- (⇒ *meh₁-n-s-s, *meh₁-tr-o-m)
 пие. √ *meh₂- : *meh₂- (⇒ *meh₂-ter-s)
 пие. √ *mel- : *mel- (⇒ *mel-i-t-∅)
 пие. √ *men- : *men- (⇒ *men-os-∅)
 пие. √ *neb^{h-}- : *neb^{h-}- (⇒ *neb^{h-}-os-∅, *neb^{h-}-el-eh₂-∅)
 пие. √ *nes- : *nes- (⇒ *nes-e-toi)
 пие. √ *neu- : *neu- (⇒ *neu-o-s)
 пие. √ *ped- : *ped- (⇒ *ped-es, *ped-os, *ped-o-m, *ped-i-o-s, *(k^ue)t(u)r+ped-ih₂-∅)
 пие. √ *peh₂-² : *peh₂- (⇒ *h₃eu-i+peh₂-)
 пие. √ *pek^u- : *pek^u- (⇒ *pek^u-i-o-h₂, *pek^u-i-e-toi)

пие. √ *per⁻¹ : *per- (⇒ *per-i, *per-ur-ø)
 пие. √ *pet⁻² : *pet- (⇒ *pet-e/o-, *pet-e-ti)
 пие. √ *pleu- : *pleu- (⇒ *pleu-o-h₂, *pleu-e-toi)
 пие. √ *sed- : *sed- (⇒ *sed-os-ø)
 пие. √ *seǵh- : *seǵh- (⇒ *seǵh-e-toi, *seǵh-e-sdhō)
 пие. √ *seh₂u- : *seh₂u- (⇒ *seh₂u-el-i-o-s)
 пие. √ *sek^u- : *sek^u- (⇒ *sek^u-e-tor, *sek^u-e-toi)
 пие. √ *selh₂- : *selh₂- (⇒ *selh₂-u-o-s)
 пие. √ *sem- : *sem-
 пие. √ *sen- : *sen- (⇒ *sen-o-s)
 пие. √ *septm : *septm (⇒ *septm)
 пие. √ *serp- : *serp- (⇒ *serp-o-h₂, *serp-e-ti)
 пие. √ *sg^{uh}h₂elH- : *sg^{uh}h₂elH- (⇒ *sg^{uh}h₂el-n-H-o-h₂, *sg^{uh}h₂elH-e-toi)
 пие. √ *sneig^{uh}- : *sneig^{uh}- (⇒ *sneig^{uh}-e-ti)
 пие. √ *(s)pek⁻ : *(s)pek⁻ (⇒ *spek⁻-i-o-h₂, *pek⁻-i-e-ti)
 пие. √ *sreu- : *sreu- (⇒ *sreu-o-h₂, *sreu-e-ti)
 пие. √ *steigh⁻ : *steigh⁻ (⇒ *steigh-o-h₂)
 пие. √ *steib- : *steib- (⇒ *steib-o-h₂)
 пие. √ *sueh₂d- : *sueh₂d- (⇒ *sueh₂d-u-s, *sueh₂d-u-i-s)
 пие. √ *suek^{ur}- : *suek^{ur}- (⇒ *suek^{ur}-o-s)
 пие. √ *suep- : *suep- (⇒ *suep-n-o-s)
 пие. √ *ten- : *ten- (⇒ *teng-o-h₂)
 пие. √ *terh₁- : *terh₁- (⇒ *terh₁-tr-o-m)
 пие. √ *terp- : *terp- (⇒ *terp-e-toi)
 пие. √ *ters- : *ters- (⇒ *ters-e/o-)
 пие. √ *tieg^u- : *tieg^u- (⇒ *tieg^u-e-toi)
 пие. √ *tkeu- : *tkeu- (⇒ *tkeu-r-ø)
 пие. √ *trei- : *trei- (⇒ *trei-es)
 пие. √ *trem- : *trem- (⇒ *trem-o-h₂)
 пие. √ *ueǵh- : *ueǵh- (⇒ *ueǵh-o-h₂, *ueǵh-e-ti, *ueǵh-e-tōd)
 пие. √ *ueh₂st- : *ueh₂st- (⇒ *ueh₂st-u-ø)
 пие. √ *uek⁻ : *uek⁻ (⇒ *uek⁻-ont-s)
 пие. √ *uek^u- : *uek^u- (⇒ *uek^u-os-ø)
 пие. √ *uemh₁-ti : *uemh₁- (⇒ *uemh₁-ti, *uemh₁-ei-o-h₂)
 пие. √ *uerǵ- : *uerǵ- (⇒ *uerǵ-o-m)
 пие. √ *ues- : *ues- (⇒ *ues-mn-ø)
 пие. √ *uet- : *uet- (⇒ *uet-os-ø)

§PPP **о-пунина** је степен превоја који постоји у коријену, суфиксу или наставку ако у том елементу постоји пие. вокал *о.

Примјери

- пие. √ *b^hel₃- : *b^hol₃- (⇒ *b^hol₃-i-o-m)
пие. √ *dem- : *dom- (⇒ *dom-o-s)
пие. √ *der⁻¹ : *dor- (⇒ *dor-u-∅)
пие. √ *derk̄- : *dork̄- (⇒ *de-dork̄-e)
пие. √ *d^heiǵ^h- : *d^hoiǵ^h- (⇒ *d^hoiǵ^h-o-s)
пие. √ *d^hreg^h- : *d^hrog^h- (⇒ *d^hrog^h-o-s)
пие. √ *ǵemb^h- : *ǵomb^h- (⇒ *ǵomb^h-o-s)
пие. √ *ǵen- : *ǵon- (⇒ *ǵon-u-∅, *ǵon-u-r-)
пие. √ *ǵenh₁- : *ǵonh₁- (⇒ *ǵenh₁-os-∅, *ǵenh₁-tor-s)
пие. √ *ǵu^hen- : *ǵu^hon- (⇒ *ǵu^hon-eh₂-∅)
пие. √ *ǵu^her- : *ǵu^hor- (⇒ *ǵu^hor-m-o-s)
пие. √ *h₁ers- : *h₁ors- (⇒ *h₁ors-o-s, *h₁ors-i-s)
пие. √ *h₁uehd^h- : *h₁uohd^h- (⇒ *h₁uohd^h-r-∅, *h₁uohd^h-er-∅)
пие. √ *h₁ger- : *h₁gor- (⇒ *h₁ge-h₁gor-e)
пие. √ *h₂eǵ- : *h₂oǵ- (⇒ *h₂oǵ-m-o-s)
пие. √ *h₂ei- : *h₂oi- (⇒ *h₂oi-u-∅)
пие. √ *h₂eǵ⁻² : *h₂ok̄- (⇒ *h₂ok̄-r-i-s)
пие. √ *h₂ueg- : *h₂uog- (⇒ *h₂uog-s-ei-e-ti)
пие. √ *h₃esd- : *h₃osd- (⇒ *h₃osd-o-s)
пие. √ *h₃neh₃- : *h₃noh₃- (⇒ *h₃noh₃-mn-∅)
пие. √ *nei- : *noi- (⇒ *noi-u-o-s)
пие. √ *nieh₁- : *nioh₁- (⇒ *nioh₁-r-eh₂-∅)
пие. √ *ierk̄- : *iork̄- (⇒ *iork̄-s, *iork̄-o-s)
пие. √ *keuh₁- : *kouh₁- (⇒ *kouh₁-ei-o-h₂)
пие. √ *k^uei- : *k^uoi- (⇒ *k^uoi-n-eh₂-∅)
пие. √ *k^uelH- : *k^uolH- (⇒ *ǵ^uh₃-eu+k^uolH-o-s)
пие. √ *leuk- : *louk- (⇒ *louk-o-s)
пие. √ *melh₁- : *molh₁- (⇒ *molh₁-eh₂-∅)
пие. √ *neg^u- : *nog^u- (⇒ *nog^u-n-o-s)
пие. √ *nek^{ut}- : *nok^{ut}- (⇒ *nok^{ut}-m, *nok^{ut}-o-m)
пие. √ *ped- : *pod- (⇒ *pod-m)
пие. √ *pent- : *pont- (⇒ *pont-eh₁-s, *pont-h₁-o-s, *pont-h₁-i-s)
пие. √ *pet⁻¹ : *pot⁻¹ (⇒ *pot-i-s, *dem-s(+)
pot-i-s), *pot-n-ih₂-∅)
пие. √ *selh₂- : *solh₂- (⇒ *solh₂-n-o-s)

пие. √ *suep- : *suop- (⇒ *suop-n-o-s)
 пие. √ *ten- : *ton- (⇒ *ton-o-s)
 пие. √ *ters- : *tors- (⇒ *tors-ei-o-h₂, *tors-ei-e-ti)
 пие. √ *tpelH- : *tpoIH- (⇒ *tpoIH-i-s)
 пие. √ *ueǵh- : *uoǵh- (⇒ *uoǵh-o-s)
 пие. √ *ueid- : *uoid- (⇒ *uoid-h₂e, *uoid-th₂e)
 пие. √ *ueik- : *uoiċ- (⇒ *uoiċ-o-s)
 пие. √ *uekʷ- : *uokʷ- (⇒ *uokʷ-s)
 пие. √ *uerǵ- : *uorǵ- (⇒ *uorǵ-o-m)

ДУЉИНА

§PPP **ē-дуљина** је степен превоја који постоји у коријену, суфиксу или наставку ако у том елементу постоји пие. вокал *ē.

Примјери

пие. √ *der-² : *dēr- (⇒ *dēr-i-s)
 пие. √ *gʷeh₃-¹ : *gʷēh₃- (⇒ *gʷēh₃-u-s)
 пие. √ *hiekw- : *hiēkw- (⇒ *hiēkw-r-ø)
 пие. √ *kērd- : *kērd- (⇒ *kērd-ø)
 пие. √ *neh₂- : *nēh₂- (⇒ *nēh₂-u-s)
 пие. √ *sem- : *sēm- (⇒ *sēm-i)

§PPP **ō-дуљина** је степен превоја који постоји у коријену, суфиксу или наставку ако у том елементу постоји пие. вокал *ō.

Примјери

пие. √ *h₂eui- : *h₂ōui- (⇒ *h₃ōui-o-m)
 пие. √ *relH- : *rōIH- (⇒ *rōIH-o-s)

ЛЕБДЈЕЋИ ПРЕВОЈ

§PPP Гдје од једне те исте празинине постају двије различите пунине, и то тако да се чини да у пунини вокал мијења своје мјесто (нпр. *CVRC / *CRVC), ондје се не налази обичан превој него тзв. **лебдјећи превој** или швебеаблаут (њем. *Schwebeablaut*).

Примјери

пие. $\sqrt{*b^h e h_3} : *b^h l e h_3$ - ($\Rightarrow *b^h l e h_3$ -t-o-s), $*b^h o l h_3$ - ($\Rightarrow *b^h o l h_3$ -i-o-m)

пие. $\sqrt{*u e r_3} : *u e r_3$ - ($\Rightarrow *u e r_3$ -o-m), $*u r_3$ - ($\Rightarrow *u r_3$ -i-o-h_2)

ПРАИНДООЕВОРПСКИ АЛОФОНИ

§PPP Осим фомема у фонолошком систему индоевропског прајезика постоје и тзв. **алофони**; то су позицијом условљене варијанте неких фонема. Алофонију као појаву биљеже пие. $*e$ [a, o], $*\bar{e}$ [\bar{a} , \bar{o}], $*s$ [z], $*m$ [m, m̥], $*n$ [n, n̥], $*r$ [r, r̥], $*l$ [l, l̥], $*i$ [i, i̥], $*u$ [u, u̥], $*h_1$ [h₁, h₁̥], $*h_2$ [h₂, h₂̥], $*h_3$ [h₃, h₃̥], гдје се позициона варијанта која постоје услијед алофоније налази у углатим заградама

АЛОФОНИЈА ВОКАЛА ИЛИ ЛАРИНГАЛНО БОЈАДИСАЊЕ

§PPP Нарочита врста алофоније у индоевропском прајезику је тзв. **ЛАРИНГАЛНО БОЈАДИСАЊЕ**. Дјејством те појаве испред или иза $*h_2$ пие. $*e$ и $*\bar{e}$ постају [a] и [\bar{a}], а испред или иза $*h_3$ постају [o] и [\bar{o}].

ЛАРИНГАЛНО БОЈАДИСАЊЕ ПИЕ. $*E$

§PPP Пие. $*e$ постаје **алофон [a]** ако се нађе испред или иза пие. $*[h_2]$, дјејством тзв. ЛАРИНГАЛНОГ БОЈАДИСАЊА.

Примјери

пие. $\sqrt{*d e h_2 i} \Rightarrow *d e h_2 i$ -uer-s [$d a h_2 i$ -uer-s]

пие. $\sqrt{*h_2 e r_3} \Rightarrow *h_2 e r_3$ -o-h₂ [$h_2 a r_3$ -o-h₂], $*h_2 e r_3$ -e-ti [$h_2 a r_3$ -e-ti], $*h_2 e r_3$ -r-o-s [$h_2 a r_3$ -r-o-s]

пие. $\sqrt{*h_2 e k^{-1}} \Rightarrow *h_2 e k$ -mon-m [$h_2 a k$ -mon-m]

пие. $\sqrt{*h_2 e k^{-2}} \Rightarrow *h_2 e k$ -r-o-s [$h_2 a k$ -r-o-s]

пие. $\sqrt{*h_2 e n h_1} \Rightarrow *h_2 e n h_1$ -m-o-s [$h_2 a n h_1$ -m-o-s]

пие. $\sqrt{*h_2 e p o} \Rightarrow *h_2 e p o$ [$h_2 a p o$]

пие. $\sqrt{*h_2 e r h_3} \Rightarrow *h_2 e r h_3$ -i-o-h₂ [$h_2 a r h_3$ -i-o-h₂], $*h_2 e r h_3$ -tr-o-m [$h_2 a r h_3$ -tr-o-m]

пие. $\sqrt{*k e m h_2} \Rightarrow *n + k m h_2$ -et-o-s [$n + k m h_2$ -at-o-s]

§PPP Пие. $*e$ постаје **алофон [o]** ако се нађе испред или иза пие. $*[h_3]$, дјејством тзв. ЛАРИНГАЛНОГ БОЈАДИСАЊА.

Примјери

пие. $\sqrt{*h_3ed-} \Rightarrow *h_3ed-i-o-h_2$ [$h_3od-i-o-h_2$]
 пие. $\sqrt{*h_3eg^{uh}-} \Rightarrow *h_3eg^{uh}-i-s$ [$h_3og^{uh}-i-s$]
 пие. $\sqrt{*h_3ekteh_3} \Rightarrow *h_3ekteh_3$ [h_3oktoh_3]
 пие. $\sqrt{*h_3ek^u} \Rightarrow *h_3ek^u-i-h_1$ [$h_3ok^u-i-h_1$]
 пие. $\sqrt{*h_3er-} \Rightarrow *h_1e-h_3er-to$ [h_1o-h_3or-to]
 пие. $\sqrt{*h_3esth_1-} \Rightarrow *h_3esth_1-ei-o-m$ [$h_3osth_1-ei-o-m$]
 пие. $\sqrt{*h_3eu-} \Rightarrow *h_3eu-i-s$ [$h_3ou-i-s$]

ЛАРИНГАЛНО БОЈАДИСАЊЕ ПИЕ. *Ē

§PPP Пие. *ē постаје **алофон [ā]** ако се нађе испред или иза пие. *[h_2], дјејством тзв. ЛАРИНГАЛНОГ БОЈАДИСАЊА.

Примјери

пие. $\sqrt{*neh_2-} \Rightarrow *nēh_2-u-s$ [$nāh_2-u-s$]

§PPP Пие. *ē постаје **алофон [ō]** ако се нађе испред или иза пие. *[h_3], дјејством тзв. ЛАРИНГАЛНОГ БОЈАДИСАЊА.

Примјери

пие. $\sqrt{*g^ueh_3^{-1}} \Rightarrow *g^ueh_3-u-s$ [g^uoh_3-u-s]

АЛОФОНИЈА ПИЕ. *S

§PPP Пие. *s постаје **алофон [z]** ако се нађе испред којег звучног пие. пловива, обично *d или *d^h.

Примјери

пие. $\sqrt{h_3esd-} \Rightarrow *h_3osd-o-s$ [$h_3ozd-o-s$]
 пие. $\sqrt{meisd^h-} \Rightarrow *misd^h-o-s$ [$mizd^h-o-s$]
 пие. $\sqrt{sed-} \Rightarrow *si-sd-o-h_2$ [$si-zd-o-h_2$], *si-sd-e-ti [$si-zd-e-ti$]

АЛОФОНИЈА СОНАНАТА

§PPP Пие. постају **слоготворни** ако се нађу у којој од слоготворних, а **неслоготворни** ако се нађу у којој од неслоготворних позицији. Символички се слоготворни сонанти биљеже као $[R̥]$, а неслоготворни као $[R]$.

§PPP Типичне **слоготворне позиције су**: 1. на почетку ријечи испред пие. консонаната, или тзв. *RC(C)*-позиција; 2. између консонаната, или тзв. *CRC*-позиција; 3. на крају ријечи иза пие. консонанта, или тзв. *CR*-позиција. (У сва та три случаја се под консонантом може рачунати и неслоготворни сонант који функционише као консонант.)

§PPP Типичне **неслоготворне позиције су**: 1. испред пие. вокала, или тзв. *RV*-позиција, 2. испред пие. сонанта и вокала, или тзв. *RRV*-позиција; 3. између вокала, или тзв. *VRV*-позиција. (У сва та три случаја се под вокалом може рачунаи и слоготворни сонант који функционише као вокал или дифтонг.)

§PPP Ларингали за разлику од осталих сонаната у одређеним позицијама могу бити **час слоготворни час неслоготворни**; то се зове RIX-ОВ ЗАКОН.

§PPP Типичне **час слоготворне час неслоготворне позиције су**: 1. на почетку ријечи испред пие. консонаната или консонананата, или тзв. *HC(C)*-позиција; на почетку ријечи испред пие. сонанта и консонанта или консонаната, или тзв. *HRC(C)*-позиција; 3. на почетку ријечи испред пие. сонаната и консонанта, или тзв. *HRRC*-позиција. (У сва три случаја се под консонантом може рачунати и неслоготворни сонант који функционише као консонант.)

СЛОГОТВОРНИ СОНАНТИ

§PPP Пие. **m* постаје **алофон [m̥]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у *CRC*-позицији

пие. √ **dekm* ⇒ **dkm-t-om* [*dkm̥-t-om*]

пие. √ **gʷem-* ⇒ **gʷm-t-o-s* [*gʷm̥-t-o-s*]

пие. √ **kemh₂-* ⇒ **h₁e-kmh₂-e-t* [*h₁e-km̥h₂-e-t*], **n+kmh₂-et-o-s* [*ŋ+km̥h₂-et-o-s*], пие. **n+kmh₂-at-o-s* [*ŋ+km̥h₂-at-o-s*]

пие. √ **sem-* ⇒ **sm-C* [*sm̥-C*]

Примјери у *CR*-позицији

пие. $\sqrt{*dek\acute{m}} \Rightarrow *dek\acute{m}$ [dek η]
 пие. $\sqrt{*h_2ek^{-1}} \Rightarrow *h_2ek\text{-mon-}m$ [h₂ak η -m η -m]
 пие. $\sqrt{*h_2ues-} \Rightarrow *h_2ues\text{-s-}m$ [h₂ues-s-m]
 пие. $\sqrt{*nek^{ut-}} \Rightarrow *nok^{ut-}m$ [nok^{ut}-m]
 пие. $\sqrt{*ped-} \Rightarrow *pod\text{-}m$ [pod-m]
 пие. $\sqrt{*septm} \Rightarrow *septm$ [septm]
 пие. $\sqrt{*sneig^{uh-}} \Rightarrow *snig^{uh-}m$ [snig^{uh}-m]

§PPP Пие. *n постаје **алофон [η]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у RC(C)-позицији

пие. $\sqrt{*ne-} : \Rightarrow *n\text{-}C$ [η-C], *n+k η h₂-et-o-s [η+k η h₂-et-o-s], *n+k η h₂-at-o-s [η+k η h₂-at-o-s]

Примјери у CRC-позицији

пие. $\sqrt{*b^heng^h-} \Rightarrow *b^hn\acute{g}^h\text{-u-s}$ [b^hηg^h-u-s]
 пие. $\sqrt{*b^reh_2-} \Rightarrow *b^reh_2\text{-ter-}ns$ [b^hreh₂-ter-ηs]
 пие. $\sqrt{*h_1leng^{uh-}} \Rightarrow *h_1ln\acute{g}^{uh}\text{-u-s}$ [h₁ln^g^{uh}-u-s], *h₁ln^g^{uh}-u-s [h₁ln^g^{uh}-u-s]
 пие. $\sqrt{*kei} \Rightarrow *kei\text{-ntoi}$ [kei-ηtoi]
 пие. $\sqrt{*ten-} \Rightarrow *tn\text{-t-o-s}$ [tn-t-o-s]
 пие. $\sqrt{*tenh_2-} \Rightarrow *tnh_2\text{-u-s}$ [tnh₂-u-s]

Примјери у CR-позицији

пие. $\sqrt{*h_3neh_3-} \Rightarrow *h_3nh_3\text{-mn-}\emptyset$ [h₃nh₃-m η -∅], *h₃neh₃-mn-∅ [h₃neh₃-m η -∅]
 пие. $\sqrt{*ues-} \Rightarrow *ues\text{-mn-}\emptyset$ [ues-m η -∅]

§PPP Додатно, у слоготворној позицији испред којег пие. велара постаје пие. *n **алофон [η]**.

Примјери у CRC-позицији

пие. $\sqrt{*b^heng^h-} \Rightarrow *b^hn\acute{g}^h\text{-u-s}$ [b^hηg^h-u-s]
 пие. $\sqrt{*h_1leng^{uh-}} \Rightarrow *h_1ln\acute{g}^{uh}\text{-u-s}$ [h₁ln^g^{uh}-u-s], *h₁ln^g^{uh}-u-s [h₁ln^g^{uh}-u-s]

§PPP Пие. *r постаје **алофон [r]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у CRC-позицији

пие. √ *derk- ⇒ *up-o+drk-ø [up-o+drk-ø]
 пие. √ *d^hers- ⇒ *d^hrs-u-s [d^hrs-u-s]
 пие. √ *g^uerh₂- ⇒ *g^urh₂-u-s [g^urh₂-u-s]
 пие. √ *h₃erb^h- ⇒ *h₃rb^h-[h₃rb^h-]
 пие. √ *k^uetuer- ⇒ *(k^ue)t(u)r+ped-ih₂-ø [(k^ue)t(u)r+ped-ih₂-ø]

Примјери у CR-позицији

пие. √ *b^hreh₁- ⇒ *b^hreh₁-ur-ø [b^hreh₁-ur-ø]
 пие. √ *h₁eu^hd^h- ⇒ *h₁ou^hd^h-r-ø [h₁ou^hd^h-r-ø], *h₁u^hd^h-r-ø [h₁u^hd^h-r-ø]
 пие. √ *per⁻¹ ⇒ *per-ur-ø [per-ur-ø]
 пие. √ *t^keu- ⇒ *t^keu-r-ø [t^keu-r-ø]

§PPP Пие. */ постаје **алофон [!]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери пие. */ [!] у CRC-позицији

пие. √ *gelkt- ⇒ *g!kt-ø [g!kt-ø]
 пие. √ *g^uel₂ ⇒ *g^u!h₂-en-o-s [g^u!h₂-en-o-s]
 пие. √ *meld- ⇒ *m!d-u-s [m!d-u-s]

§PPP Пие. *i постаје **алофон [i]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у RC(C)-позицији

пие. √ *h₁ei- ⇒ *h₁i-d^hi [i-d^hi], *i-mes [i-mes]
 пие. √ *iesh₁- ⇒ *i^hsh₁-r-o-s = [i^hsh₁-r-o-s]

Примјери у CRC-позицији

пие. √ *b^heh₂- ⇒ *b^hh₂-ti-s [b^hh₂-ti-s]
 пие. √ *deh₂i- ⇒ *deh₂i-uer-s [dah₂i-uer-s]
 пие. √ *deh₃- ⇒ *di-deh₃-ti [di-doh₃-ti]
 пие. √ *dei- ⇒ *di-u-os [di-u-os], *di-u-ei [di-u-ei]
 пие. √ *deik- ⇒ *dik-e-ti [dik-e-ti]
 пие. √ *dek- ⇒ *dek-s-i-u-o-s = [dek-s-i-u-o-s], *dek-s-i-ter-o-s [dek-s-i-ter-o-s]
 пие. √ *der⁻¹ ⇒ *dēr-i-s [dēr-i-s]
 пие. √ *deu- ⇒ *du-i-s [du-i-s]
 пие. √ *d^heh₁- ⇒ *d^hi-d^heh₁-ti [d^hi-d^heh₁-ti]

пие. $\sqrt{*h_2ek^{-2} \Rightarrow *h_2ok-r-i-s}$ [$h_2ok-r-i-s$]
 пие. $\sqrt{*h_3eg^{uh-} \Rightarrow *h_3eg^{uh-}i-s}$ [$h_3og^{uh-}i-s$]
 пие. $\sqrt{*h_3eu- \Rightarrow *h_3eu-i-s}$ [$h_3ou-i-s$]
 пие. $\sqrt{*h_3meig^{h-} \Rightarrow *h_3mig^{h-}l-eh_2-\emptyset}$ [$h_3mig^{h-}l-eh_2-\emptyset$]
 пие. $\sqrt{*k^u- \Rightarrow *k^u-i-d = [k^u-i-d], *k^u-i-d+pe [k^u-i-d+pe]}$
 пие. $\sqrt{*k^uei- \Rightarrow *k^ui-ti-s}$ [$k^ui-ti-s$]
 пие. $\sqrt{*leik^u- \Rightarrow *h_1e-lik^u-e-t}$ [h_1e-lik^u-e-t]
 пие. $\sqrt{*mel- \Rightarrow *mel-i-t-\emptyset}$ [$m\grave{e}l-i-t-\emptyset$]
 пие. $\sqrt{*meisd^h- \Rightarrow *misd^h-o-s}$ [$m\grave{e}zdh-o-s$]
 пие. $\sqrt{*pet^{-1} \Rightarrow *pot-i-s}$ [$pot-i-s$]
 пие. $\sqrt{*sed- \Rightarrow *si-sd-o-h_2}$ [$s\grave{i}-zd-o-h_2$], $*si-sd-e-ti$ [$*s\grave{i}-zd-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*sneig^{uh-} \Rightarrow *snig^{uh-m}}$ [$sn\grave{i}g^{uh-m}$]
 пие. $\sqrt{*ueid- \Rightarrow *uid-me}$ [$u\grave{i}d-m\grave{e}$], пие. $*uid-tor-s$ [$u\grave{i}d-tor-s$]

Примјери у CR-позицији

пие. $\sqrt{*b^heh_2- \Rightarrow *b^hh_2-dh\grave{i}}$ [$b^hh_2-dh\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*b^heud^h- \Rightarrow *b^heud^h-e-t\grave{i}}$ [$b^heud^h-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*deh_3- \Rightarrow *di-deh_3-ti}$ [$d\grave{i}-doh_3-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*deik- \Rightarrow *dik-e-ti}$ [$d\grave{i}k-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*d^heh_1- \Rightarrow *d^hi-d^heh_1-ti}$ [$d^hi-d^heh_1-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*g^hes- \Rightarrow *me+g^hs-r-i}$ [$m\grave{e}+g^hs-r-i$]
 пие. $\sqrt{*h_1ed- \Rightarrow *h_1ed-mi}$ [$h_1ed-m\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*h_1ei- \Rightarrow *h_1ei-ti}$ [$h_1ei-t\grave{i}$], $*h_1ei-d^hi$ [$i-d^hi$]
 пие. $\sqrt{*h_1epi \Rightarrow *h_1epi}$ [$h_1ep\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*h_1es- \Rightarrow *h_1es-ti}$ [$h_1es-t\grave{i}$], $*h_1s-enti$ [$h_1s-ent\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*h_1eus- \Rightarrow *h_1eus-e-ti}$ [$*h_1eus-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*h_2eg- \Rightarrow *h_2eg-e-ti}$ [$h_2eg-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*h_2ent- \Rightarrow *h_2ent-i}$ [h_2ant-i]
 пие. $\sqrt{*h_2leks- \Rightarrow *h_2leks-e-ti}$ [$h_2leks-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*h_2ueh_1- \Rightarrow *h_2ueh_1-ti}$ [$h_2ueh_1-t\grave{i}$], $*h_2ueh_1-ti$ [$h_2ueh_1-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*h_2ues- \Rightarrow *h_2ues-e-ti}$ [$h_2ues-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*h_3esth_1- \Rightarrow *h_3esth_1-i-\emptyset}$ [$h_3esth_1-i-\emptyset$]
 пие. $\sqrt{*per^{-1} \Rightarrow *per-i}$ [$per-i$]
 пие. $\sqrt{*sem- \Rightarrow *sem-i}$ [$s\grave{e}m-i$]
 пие. $\sqrt{*serp- \Rightarrow *serp-e-ti}$ [$serp-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*sed- \Rightarrow *si-sd-e-ti}$ [$*s\grave{i}-zd-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*sreu- \Rightarrow *sreu-e-ti}$ [$s\grave{r}eu-e-t\grave{i}$]
 пие. $\sqrt{*ueg^h- \Rightarrow *ueg^h-e-ti}$ [$ueg^h-e-t\grave{i}$]

пие. √ *uemh₁- ⇒ *uemh₁-ti [u_em_h1-ti]

§PPP Пие. *u постаје **алофон [u]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у RC(C)-позицији

пие. √ *(s)uep- ⇒ ***u**p-o [u_p-o], пие. ***u**p-er [u_p-er], ***u**p-o+drk-ø [u_p-o+drk-ø]
пие. √ *ued- ⇒ ***u**d-ter-o-s [u_d-ter-o-s]

Примјери у CRC-позицији

пие. √ *b^hend^h ⇒ *b^hend^h-**u**-s [b^hend^h-u-s]
пие. √ *b^henǵ^h- ⇒ *b^henǵ^h-**u**-s [b^henǵ^h-u-s]
пие. √ *d^hers- ⇒ *d^hrs-**u**-s [d^hrs-u-s]
пие. √ *d^huegh₂- ⇒ *d^hugh₂-ter-s [d^hugh₂-ter-s]
пие. √ *g^ueh₃-¹ ⇒ *g^uēh₃-**u**-s [g^uēh₃-u-s]
пие. √ *g^uelb^h- ⇒ *g^uelb^h-**u**-s [g^uelb^h-u-s]
пие. √ *g^uerh₂- ⇒ *g^urh₂-**u**-s [g^urh₂-u-s]
пие. √ *h₁k- ⇒ *h₁o-h₁k-**u**-s [h₁o-h₁k-u-s]
пие. √ *h₁leng^uh- ⇒ *h₁lng^uh-**u**-s [h₁lng^uh-u-s], *h₁lng^uh-**u**-s [h₁lng^uh-u-s]
пие. √ *h₂ei- ⇒ *h₂i-**u**+g^uh₃-i-es-s [h₂i-u+g^uh₃-i-es-s]
пие. √ *k^ueu- ⇒ *k^un-os [k^u-n-os]
пие. √ *k^uleu- ⇒ *k^ul-t-o-s [k^ul-t-o-s]
пие. √ *meld- ⇒ *ml-d-**u**-s [ml-d-u-s]
пие. √ *neh₂- ⇒ *nēh₂-**u**-s [nēh₂-u-s]
пие. √ *peh₂-¹ ⇒ *ph₂-**u**r-ø [ph₂-ur-ø]
пие. √ *pleth₂- ⇒ *plth₂-**u**-s [plth₂-u-s]
пие. √ *sneus- ⇒ *snus-o-s [snus-o-s]
пие. √ *sueh₂d- ⇒ *sueh₂d-**u**-s [sueh₂d-u-s]
пие. √ *suek^ur ⇒ *suek^ur-o-s [suek^ur-o-s]
пие. √ *tenh₂- ⇒ *tnh₂-**u**-s [tnh₂-u-s]

Примјери у CR-позицији

пие. √ *der-¹ ⇒ *dor-**u**-ø [dor-u-ø]
пие. √ *ǵen- ⇒ *ǵon-**u**-ø [ǵon-u-ø]
пие. √ *h₂ei- ⇒ *h₂oi-**u**-ø [h₂oi-u-ø]
пие. √ *med^h-² ⇒ *med^h-**u**-ø [med^h-u-ø]
пие. √ *ueh₂st- ⇒ *uh₂st-**u**-ø [uh₂st-u-ø], *ueh₂st-**u**-ø [ueh₂st-u-ø]

§PPP Пие. * h_1 постаје **алофон [h₁]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у CRC-позицији

пие. √ * $d^h e h_1-$ ⇒ * $d^h h_1-s-o-s$ [$d^h h_1-s-o-s$], * $d^h h_1-s-ōis$ [$d^h h_1-s-ōis$], пие. * $d^h h_1-t-o-s$ [$d^h h_1-t-o-s$], * $d^h h_1-t-o-m$ [$d^h h_1-t-o-m$]
пие. √ * $g^h e n h_1-$ ⇒ * $g^h e n h_1-tor-s$ [$g^h e n h_1-tor-s$]
пие. √ * $h_2 e n h_1-$ ⇒ * $h_2 e n h_1-m-o-s$ [$h_2 a n h_1-m-o-s$], * $h_2 e n h_1-l-o-s$ [$h_2 a n h_1-l-o-s$]
пие. √ * $i e s h_1-$ ⇒ * $i s h_1-r-o-s$ [$i s h_1-r-o-s$]
пие. √ * $m e h_1-$ ⇒ * $m h_1-tr-o-m$ [$m h_1-tr-o-m$]
пие. √ * $t e r h_1-$ ⇒ * $t e r h_1-tr-o-m$ [$t e r h_1-tr-o-m$]
пие. √ * $u e m h_1-$ ⇒ * $u e m h_1-ti$ [$u e m h_1-ti$]

§PPP Пие. * h_2 постаје **алофон [h₂]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у CRC-позицији

пие. √ * $b^h e h_2-$ ⇒ * $b^h h_2-d^h i$ [$b^h h_2-d^h i$], * $b^h h_2-te$ = [$b^h h_2-te$], * $b^h h_2-ti-s$ [$b^h h_2-ti-s$]
пие. √ * $d^h u e g h_2-$ ⇒ * $d^h u g h_2-ter-s$ [$d^h u g h_2-ter-s$]
пие. √ * $k r e u h_2-$ ⇒ * $k r e u h_2-s-ø$ [$k r e u h_2-s-ø$]
пие. √ * $m e g-$ ⇒ * $m e g-h_2-s$ [$m e g-h_2-s$]
пие. √ * $s e l h_2-$ ⇒ * $s o l h_2-u-o-s$ [$s o l h_2-u-o-s$]
пие. √ * $s t e h_2-$ ⇒ * $s t h_2-t-o-s$ [$s t h_2-t-o-s$]
пие. √ * $t e l h_2-$ ⇒ * $t o l h_2-m-e h_2-ø$ [$t o l h_2-m-e h_2-ø$]
пие. √ * $u e h_2 s t-$ ⇒ * $u h_2 s t-u-ø$ [$u h_2 s t-u-ø$]

Примјери у CR-позицији

пие. √ * $p e d-$ ⇒ *($k^h e$) $t(u)r+p e d-i h_2-ø$ [($k^h e$) $t(u)r+p e d-i h_2-ø$]

§PPP Пие. * h_3 постаје **алофон [h₃]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у CRC-позицији

пие. √ * $b^h e l h_3-$ ⇒ * $b^h o l h_3-i-o-m$ [$b^h o l h_3-i-o-m$]
пие. √ * $d e h_3-$ ⇒ * $h_1 e-d h_3-t o$ [$h_1 e-d h_3-t o$], * $d h_3-t-o-s$ [$d h_3-t-o-s$],
пие. √ * $g^h u e h_3-^2$ ⇒ * $h_2 i-u+g^h h_3-i-e s-s$ [$h_2 i-u+g^h h_3-i-e s-s$]
пие. √ * $h_2 e r h_3-$ ⇒ * $h_2 e r h_3-i-o-h_2$ [$h_2 a r h_3-i-o-h_2$]
пие. √ * $h_3 n e h_3-$ ⇒ * $h_3 n h_3-m n-ø$ [$h_3 n h_3-m n-ø$]

§PPP Пие. **h* постаје **алофон [ɲ]** ако се нађе у којој слоготворној позицији.

Примјери у CRC-позицији

пие. √ **h*₁*euNd*^h- ⇒ **h*₁*ouNd*^h-*r*-∅ [ɲ₁*ou*ɲ₁*d*^h-*r*-∅]

НЕСЛОГОТВОРНИ СОНАНТИ

§PPP Пие. **m* постаје **алофон [ɱ]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ **h*₁*ed-* ⇒ **h*₁*ed-mi* [ɲ₁*ed*-ɱ*i*]

пие. √ **h*₂*eǵ-* ⇒ **h*₂*oǵ-m-o-s* [ɲ₂*oǵ*-ɱ-*o-s*]

пие. √ **h*₂*eǵ⁻¹* ⇒ **h*₂*eǵ-mon-m* [ɲ₂*a*ǵ-ɱ*o*ɲ₂-*m*]

пие. √ **h*₃*meiǵ^h-* ⇒ **h*₃*meiǵ^h-e-ti* [ɲ₃ɱ*e*ǵ^h-*e-ti*], **h*₃*meiǵ^h-e-ti* [ɲ₃ɱ*e*ǵ^h-*e-ti*]

пие. √ **med^{h-1}* ⇒ **med^h-i-o-s* [ɱ*ed*^h-*i*-*o-s*]

пие. √ **med^{h-2}* ⇒ **med^h-u-∅* [ɱ*ed*^h-*u*-∅]

пие. √ **meǵ-* ⇒ **meǵ-h₂-s* [ɱ*e*ǵ-*h*₂-*s*]

пие. √ **me* ⇒ **me+ǵ^h-r-i* [ɱ*e*+ǵ^h-*r*-*i*]

пие. √ **meh*₁ ⇒ **meh*₁ [ɱ*eh*₁]

пие. √ **meh*₁- ⇒ **m**h*₁-*tr-o-m* [ɱ*h*₁-*tr*-*o-m*]

пие. √ **meh*₂- ⇒ **m**eh*₂-*ter-s* [ɱ*ah*₂-*ter-s*]

пие. √ **meisd^h-* ⇒ **misd^h-o-s* [ɱ*i*z^d*h*-*o-s*]

пие. √ **mel-* ⇒ **mel-i-t-∅* [ɱ*e*!-*i*-*t-∅*]

пие. √ **men-* ⇒ **men-os-∅* [ɱ*e*ɲ-*os-∅*]

пие. √ **melh*₁- ⇒ **m**olh*₁-*eh₂-∅* [ɱ*olh*₁-*eh*₂-∅]

пие. √ **meuH-* ⇒ **muH-s* [ɱ*uH-s*]

пие. √ **ueid-* ⇒ **uid-me* [*u*_i*d*-ɱ*e*]

пие. √ **ues-* ⇒ **ues-mn-∅* [*u*_e*s*-ɱ*ɲ*-∅]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ **dem-* ⇒ **dom-o-s* [*do*ɱ-*o-s*]

пие. √ **dheuH-* ⇒ **d^huH-m-o-s* [*d^huH*-ɱ-*o-s*]

пие. √ **g^uher-* ⇒ **g^uher-m-o-s* [*g^uher*-ɱ-*o-s*], **g^uhor-m-o-s* [*g^uhor*-ɱ-*o-s*]

пие. √ **h*₁*ei-* ⇒ **h*₁*i-mes* [ɲ₁*i*-ɱ*es*]

пие. √ **h*₁*em-* ⇒ **h*₁*m-o-s* [ɲ₁ɱ-*o-s*]

пие. √ **h*₃*meiǵ^h-* ⇒ **h*₃*meiǵ^h-o-h₂* [ɲ₃ɱ*e*ǵ^h-*o-h*₂], пие. **h*₃*miǵ^h-l-eh₂-∅* [ɲ₃ɱ*i*ǵ^h-!-*eh*₂-∅]

пие. √ *h₂enh₁- ⇒ *h₂enh₁-**m**-o-s [h₂aŋh₁-**m̥**-o-s]
 пие. √ *h₃neh₃- ⇒ *h₃nh₃-**mn**-ø [h₃ŋh₃-**m̥n̥**-ø], *h₃neh₃-**mn**-ø [h₃ŋeh₃-**m̥n̥**-ø]
 пие. √ *sem- ⇒ *sēm-i [sēm-i]
 пие. √ *telh₂- ⇒ *tolh₂-**m**-eh₂-ø [tolh₂-**m̥**-eh₂-ø]
 пие. √ *trem- ⇒ *trem-o-h₂ [trem-o-h₂]

§PPP Пие. *n постаје **алофон [ŋ]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ *g^{uh}en- ⇒ *g^{uh}e-g^{uh}**n**-e-t [g^{uh}e-g^{uh}**n̥**-e-t]
 пие. √ *h₂ner- ⇒ *h₂**ner**-s [h₂**n̥er**-s]
 пие. √ *h₃neh₃- ⇒ *h₃**neh**₃-mn-ø [h₃**n̥eh**₃-m̥n̥-ø]
 пие. √ *neb^h- ⇒ *neb^h-os-ø [n̥eb^h-os-ø], *neb^h-el-eh₂-ø [n̥eb^h-eł-eh₂-ø]
 пие. √ *neh₂- ⇒ *nēh₂-u-s [n̥āh₂-u-s]
 пие. √ *nek^{ut}- ⇒ *nok^{ut}-m [n̥ok^{ut}-m̥]
 пие. √ *nes- ⇒ *nes-e-toi [n̥es-e-toi]
 пие. √ *neu- ⇒ *neu-o-s [n̥eu-o-s] пие. √ *neg^u- ⇒ *nog^u-**n**-o-s [n̥og^u-**n̥**-o-s]
 пие. √ *sneig^{uh}- ⇒ *snig^{uh}-m [sn̥ig^{uh}-m̥]
 пие. √ *sneus- ⇒ *snus-o-s [sn̥us-o-s]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ *ǵen- ⇒ *ǵon-u-ø [ǵo**n̥**-u-ø]
 пие. √ *ǵenh₁- ⇒ *ǵen^h₁-tor-s [ǵe**n̥**^h₁-tor-s]
 пие. √ *g^uelh₂- ⇒ *g^ulh₂-**en**-o-s [g^ulh₂-e**n̥**-o-s]
 пие. √ *g^uen- ⇒ *g^uo**n**-eh₂-ø [g^uo**n̥**-eh₂-ø]
 пие. √ *h₂eǵ⁻¹ ⇒ *h₂eǵ⁻¹-mon-m [h₂aǵ⁻¹-mo**n̥**-m̥]
 пие. √ *h₂enh₁- ⇒ *h₂en^h₁-m-o-s [h₂a**n̥**^h₁-m̥-o-s], *h₂e**n̥**^h₁-l-o-s [h₂a**n̥**^h₁-l-o-s]
 пие. √ *h₂ner- ⇒ *h₂**ner**-s [h₂**n̥er**-s],
 пие. √ *h₃neh₃- ⇒ *h₃**nh**₃-mn-ø [h₃**n̥h**₃-m̥n̥-ø], *h₃**neh**₃-mn-ø [h₃**n̥eh**₃-m̥n̥-ø]
 пие. √ *keu- ⇒ *k^u-**n**-os [k^u-**n̥**-os]
 пие. √ *k^uei- ⇒ *k^uoi-**n**-eh₂-ø [k^uoi-**n̥**-eh₂-ø]
 пие. √ *men- ⇒ *men-os-ø [m̥e**n̥**-os-ø]
 пие. √ *sen- ⇒ *sen-o-s [se**n̥**-o-s]
 пие. √ *ten- ⇒ *to**n**-o-s [to**n̥**-o-s]

§PPP Пие. *r постаје **алофон [r]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

- пие. √ *b^hreh₁- ⇒ *b^hreh₁-ur-ø [b^hreh₁-ur-ø]
пие. √ *b^hreh₂- ⇒ *b^hreh₂-ter-s [b^hreh₂-ter-s], *b^hreh₂-ter-ns [b^hreh₂-ter-ns], *b^hreh₂-ter-ei [b^hreh₂-ter-ei]
пие. √ *d^hreg^h- ⇒ *d^hrog^h-o-s [d^hrog^h-o-s]
пие. √ *ǵ^hhes- ⇒ *me+ǵ^hs-r-i [me+ǵ^hs-r-i]
пие. √ *h₂ek⁻² ⇒ *h₂ek^{-r}-o-s [h₂ak^{-r}-o-s], *h₂ok^{-r}-i-s [h₂ok^{-r}-i-s]
пие. √ *h₂erǵ- ⇒ *h₂rǵ^{-r}-o-s [h₂rǵ^{-r}-o-s], *h₂rǵ^{-r}-o-s [h₂rǵ^{-r}-o-s]
пие. √ *h₃b^hreh⁻ ⇒ *h₃b^hruh^{-s} [h₃b^hruh^{-s}], *h₃b^hruh^{-s} [h₃b^hruh^{-s}]
пие. √ *h₃reǵ- ⇒ *h₃reǵ^{-o}-h₂ [h₃reǵ^{-o}-h₂]
пие. √ *kreuh₂- ⇒ *kreuh₂-s-ø [kreuh₂-s-ø]
пие. √ *meh₁- ⇒ *mh₁-tr-o-m [mh₁-tr-o-m]
пие. √ *per⁻² ⇒ *pr-o [pr-o]
пие. √ *sreu- ⇒ *sreu^{-o}-h₂ [sreu^{-o}-h₂], *sreu^{-e}-ti [sreu^{-e}-ti]
пие. √ *terh₁- ⇒ *terh₁-tr-o-m [terh₁-tr-o-m]
пие. √ *trei- ⇒ *trei-es [trei-es]
пие. √ *trem- ⇒ *trem^{-o}-h₂ [trem^{-o}-h₂]

Примјери у VRV-позицији

- пие. √ *bel- ⇒ *bel-ter-o-s [bel-ter-o-s]
пие. √ *b^hend^h- ⇒ *b^hend^h-er-o-s [b^hend^h-er-o-s]
пие. √ *b^hreh₂- ⇒ *b^hreh₂-ter-ns [b^hreh₂-ter-ns], *b^hreh₂-ter-ei [b^hreh₂-ter-ei]
пие. √ *deh₃- ⇒ *deh₃-r-o-m [doh₃-r-o-m]
пие. √ *dek⁻ ⇒ *dek^{-s}-i-ter-o-s [dek^{-s}-i-ter-o-s]
пие. √ *der⁻¹ ⇒ *dor-u-ø [dor^{-u}-ø]
пие. √ *der⁻² ⇒ *dēr-i-s [dēr⁻ⁱ-s]
пие. √ *ǵ^hhelh₃- ⇒ *ǵ^hlh₃-r-o-s [ǵ^hlh₃-r-o-s]
пие. √ *g^uher- ⇒ *g^uher-os-ø [g^uher^{-os}-ø]
пие. √ *h₁ger- ⇒ *h₁ge-h₁gor-e [h₁ge-h₁gor^{-e}], *h₁ge-h₁gor-e [h₁ge-h₁gor^{-e}]
пие. √ *h₂erh₃- ⇒ *h₂erh₃-i-o-h₂ [h₂arh₃-i-o-h₂]
пие. √ *h₂ner- ⇒ *h₂ner-on- [h₂ner^{-on}-]
пие. √ *h₃reǵ- ⇒ *h₃reǵ^{-o}-h₂ [h₃reǵ^{-o}-h₂]
пие. √ *hieh₁- ⇒ *hioh₁-r-eh₂-ø [hioh₁-r-ah₂-ø]
пие. √ *iesh₁- ⇒ *ish₁-r-o-s [ish₁-r-o-s]
пие. √ *k^(u)sep- ⇒ *ue+(k^(u))sp-er-o-s [ue+(k^(u))sp-er^{-o}-s]
пие. √ *per- ⇒ *per-i [per⁻ⁱ]
пие. √ *suekur- ⇒ *suekur-o-s [suekur^{-o}-s]

пие. √ *terh₁- ⇒ *terh₁-tr-o-m [terh₁-tr-o-m]

пие. √ *ued⁻¹ ⇒ *ud-ter-o-s [ud-ter-o-s]

§PPP Пие. *l постаје **алофон [l̥]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ *h₁leng^{uh}- ⇒ *h₁lng^{uh}-u-s [h₁lng^{uh}-u-s]

пие. √ *h₂leks- ⇒ *h₂leks-o-h₂ [h₂leks-o-h₂], *h₂leks-e-ti [h₂leks-e-ti]

пие. √ *h₃meiǵh- ⇒ *h₃mǵh-eh₂-∅ [h₃mǵh-eh₂-∅]

пие. √ *kleu- ⇒ *kleu-os-∅ [kleu-os-∅], *klu-t-o-s [klu-t-o-s]

пие. √ *leiǵh- ⇒ *leiǵh-o-h₂ [leiǵh-o-h₂]

пие. √ *leuk- ⇒ *leuk-o-s [leuk-o-s]

пие. √ *pleu- ⇒ *pleu-o-h₂ [pleu-o-h₂], *pleu-e-toi [pleu-e-toi]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ *h₁leng^{uh}- ⇒ *h₁lng^{uh}-u-s [h₁lng^{uh}-u-s]

пие. √ *h₂enh₁- ⇒ *h₂enh₁-l-o-s [h₂anh₁-l-o-s]

пие. √ *leiku- ⇒ *h₁e-liku-e-t [h₁e-liku-e-t]

пие. √ *mel- ⇒ *mel-i-t-∅ [mel-i-t-∅]

пие. √ *neb^h- ⇒ *neb^h-el-eh₂-∅ [neb^h-el-eh₂-∅]

пие. √ *selh₂- ⇒ *solh₂-u-o-s [solh₂-u-o-s]

пие. √ *telh₂- ⇒ *tolh₂-m-eh₂-∅ [tolh₂-m-eh₂-∅]

§PPP Пие. *i постаје **алофон [i̥]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ *b^helh₃- ⇒ *b^holh₃-i-o-m [b^holh₃-i-o-m]

пие. √ g^ueh₃- ⇒ *h₂i-u+g^uh₃-i-es-s [h₂i-u+g^uh₃-i-es-s]

пие. √ *h₁ei- ⇒ *h₁i-ont-es [h₁i-ont-es]

пие. √ *h₂ei- ⇒ *h₂i-u+g^uh₃-i-es-s [h₂i-u+g^uh₃-i-es-s]

пие. √ *hieh₁- ⇒ *hioh₁-r-eh₂-∅ [hioh₁-r-eh₂-∅]

пие. √ *ieh₂- ⇒ *ieh₂-ter-s [iah₂-ter-s]

пие. √ *ieh₃s- ⇒ *ieh₃s-t-o-s [ioh₃s-t-o-s]

пие. √ *ierk- ⇒ *iork-s [iork-s]

пие. √ *ies- ⇒ *ies-o-h₂ [ies-o-h₂]

пие. √ *ieug- ⇒ *iug-o-m [iug-o-m]

пие. √ *k^uetuer- ⇒ *(k^ue)t(u)r+ped-ih₂-∅ [(k^ue)t(u)r+ped-ih₂-∅]

пие. √ *med^h-1 ⇒ *med^h-i-o-s [m̥ed^h-i̇-o-s]

пие. √ *ped- ⇒ *ped-i-o-s [ped-i̇-o-s]

пие. √ *tieg^u- ⇒ *tieg^u-e-toi [t̥ieg^u-e-toi]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ *h₂ei- ⇒ *h₂oi-u-ø [h̥₂oi̇-u-ø]

пие. √ *h₂erh₃- ⇒ *h₂erh₃-i-o-h₂ [h̥₂arh̥₃-i̇-o-h₂]

пие. √ *h₃esth₁- ⇒ *h₃esth₁-ei-o-m [h̥₃osth̥₁-ei̇-o-m]

пие. √ *kei- ⇒ *kei-ntoi [kei̇-ntoi]

пие. √ *seh₂u- ⇒ *seh₂u-el-i-o-s [sah₂u̇-el-i̇-o-s]

пие. √ *trei- ⇒ *trei-es [trei̇-es]

§PPP Пие. *u постаје **алофон [u̇]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ *deu- ⇒ *du-i-s [du̇-i-s]

пие. √ *h₂ueh₁- ⇒ *h₂ueh₁-ti [h̥₂ueh₁-ti̇]

пие. √ *k^uetuer ⇒ *(k^ue)t(u)r+ped-i_h2-ø [(k^ue)t(u)r̥+ped-i̇_h2-ø]

пие. √ *seu- ⇒ *su-e [su̇-e]

пие. √ *sueh₂d- ⇒ *sueh₂d-u-s [sueh₂d-u̇-s]

пие. √ *suekur- ⇒ *suekur-o-s [suekur̥-o-s]

пие. √ *ue- ⇒ *ue+(k^u)sp-er-o-s [ue+(k^u)sp-er̥-o-s]

пие. √ *ued-² ⇒ *ud-or-h₂ [ud̥-or-h̥₂]

пие. √ *ueg^h- ⇒ *ueg^h-o-h₂ [ueg^h-o-h̥₂], *ueg^h-e-tōd [ueg^h-e-tōd], *ueg^h-e-ti [ueg^h-e-ti̇]

пие. √ *ueh₂st ⇒ *ueh₂st-u-ø [ueh₂st-u̇-ø], *uh₂st-u-ø [uh̥₂st-u̇-ø]

пие. √ *ueid- ⇒ *uid-me [uid̥-me], *uid-tor-s [uid̥-tor-s]

пие. √ *ueiH ⇒ *uiH-s [ui̇H-s]

пие. √ *ueik- ⇒ *uoiċ-o-s [uoiċ-o-s]

пие. √ *uek̥- ⇒ *uek̥-ont-s [uek̥-ont-s]

пие. √ *uek^u- ⇒ *uek^u-os-ø [uek^u-os-ø]

пие. √ *uemh₁- ⇒ *uemh₁-ei-o-h₂ [uemh̥₁-ei̇-o-h̥₂], *uemh₁-ti [uemh̥₁-ti̇]

пие. √ *uerġ- ⇒ *uerġ-o-m [uerġ-o-m]

пие. √ *ues- ⇒ *ues-mn-ø [ues-mn̥-ø]

пие. √ *uet- ⇒ *uet-os-ø [uet-os-ø]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ *b^hreh₁- ⇒ *b^hreh₁-ur-ø [b^hreh̥₁-ur̥-ø]

пие. √ *deh₂i- ⇒ *deh₂i-**uer**-s [dah₂i-**u**er-s]
 пие. √ *dei- ⇒ *di-**u**-os [di-**u**-os], *di-**u**-ei [di-**u**-ei]
 пие. √ *deċ- ⇒ *deċ-s-i-**u**-o-s [deċ-s-i-**u**-o-s]
 пие. √ *h₁euHd^h- ⇒ *h₁ouHd^h-r-ø [h₁ou**u**Hd^h-r-ø]
 пие. √ *h₂ueg- ⇒ *h₂ueg-s-o-h₂ [h₂**u**eg-s-o-h₂]
 пие. √ *h₂ueh₁- ⇒ *h₂ueh₁-ti [h₂**u**eh₁-ti]
 пие. √ *h₂ues- ⇒ *h₂ues-s-m [h₂**u**es-s-m]
 пие. √ *h₃eu- ⇒ *h₃eu-i-s [h₃ou**u**-i-s]
 пие. √ *nei- ⇒ *noi-**u**-o-s [noi-**u**-o-s]
 пие. √ *keiHu- ⇒ *kiHu-on-s [ki**u**Hu-on-s]
 пие. √ *kleu- ⇒ *kleu-os-ø [kle**u**-os-ø]
 пие. √ kreuh₂- ⇒ *kreuh₂-s-ø [kre**u**h₂-s-ø]
 пие. √ *neu- ⇒ *neu-o-s [ne**u**-o-s]
 пие. √ *peiH- ⇒ *piH-**u**on-s [piH-**u**on-s]
 пие. √ *per⁻¹ ⇒ *per-**ur**-ø [per-**u**r-ø]
 пие. √ *pleu- ⇒ *pleu-o-h₂ [ple**u**-o-h₂], *pleu-e-toi [ple**u**-e-toi]
 пие. √ *seh₂u- ⇒ *seh₂u-el-i-o-s [sah₂**u**-el-i-o-s]
 пие. √ *selh₂- ⇒ *solh₂-**u**-o-s [sol**u**h₂-**u**-o-s]
 пие. √ *sreu- ⇒ *sreu-o-h₂ [sre**u**-o-h₂], *sreu-e-ti [sre**u**-e-ti]
 пие. √ *tkeu- ⇒ *tkeu-r-ø [tke**u**-r-ø]
 пие. √ *uemh₁- ⇒ *uemh₁-ei-o-h₂ [uem**u**h₁-ei-o-h₂]

§PPP Пие. *h₁ постаје **алофон** [h₁] ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ *deh₃- ⇒ *h₁e-dh₃-to [h₁e-dh₃-to]
 пие. √ *h₁ed- ⇒ *h₁ed-o-h₂ [h₁ed-o-h₂], *h₁ed-mi [h₁ed-mi]
 пие. √ *h₁eġ- ⇒ *h₁eġ+o-h₂ [h₁eġ+o-h₂]
 пие. √ *h₁ei- ⇒ *h₁ei-ti [h₁ei-ti]
 пие. √ *h₁eċ- ⇒ *h₁o-h₁ċ-u-s [h₁o-^h1ċ-u-s]
 пие. √ *h₁eċu- ⇒ *h₁eċu-o-s [h₁eċu-o-s]
 пие. √ *h₁epi ⇒ *h₁epi [h₁epi]
 пие. √ *h₁ers- ⇒ *h₁ors-o-s [h₁ors-o-s]
 пие. √ *h₁es- ⇒ *h₁es-ti [h₁es-ti]
 пие. √ *h₁euHd^h- ⇒ *h₁ouHd^h-r-ø [h₁ou**u**Hd^h-r-ø], *h₁uHd^h-r-ø [h₁**u**Hd^h-r-ø]
 пие. √ *h₁eus- ⇒ *h₁eus-o-h₂ [h₁eus-o-h₂], *h₁eus-e-ti [*h₁eus-e-ti]
 пие. √ *h₃er- ⇒ *h₁e-h₃er-to [h₁o-h₃er-to]
 пие. √ *h₃esth₁- ⇒ *h₃esth₁-ei-o-m [h₃ost**u**h₁-ei-o-m], *h₃esth₁-i-ø [h₃ost**u**h₁-i-ø]

пие. √ *k_{em}h₂- ⇒ *h₁e-k_mh₂-e-t [h₁e-k_mh₂-e-t]

пие. √ *leik_y- ⇒ *h₁e-lik_y-e-t [h₁e-l_ijk_y-e-t]

пие. √ *pent- ⇒ *pont-h₁-o-s [pont-h₁-o-s]

пие. √ *stel- ⇒ *h₁e-stl-eh₁-m [h₁e-stl-eh₁-m]

Примјери у RRV-позицији

пие. √ *h₁ei- ⇒ *h₁i-ont-es [h₁i-ont-es]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ *g_{en}h₁- ⇒ *g_e-g_{on}h₁-e [g_e-g_{on}h₁-e], *g_{en}h₁-os-ø [g_{en}h₁-os-ø]

пие. √ *keuh₁- ⇒ *kouh₁-ei-o-h₂ [kouh₁-ei-o-h₂]

пие. √ *melh₁- ⇒ *molh₁-eh₂-ø [molh₁-eh₂-ø]

пие. √ *uemh₁- ⇒ *uemh₁-ei-o-h₂ [uemh₁-ei-o-h₂]

§PPP Пие. *h₂ постаје **алофон [h₂]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ *h₂eǵ- ⇒ *h₂eǵ-o-h₂ [h₂aǵ-o-h₂], *h₂eǵ-e-ti [h₂aǵ-e-ti], *h₂eǵ-r-o-s [h₂aǵ-r-o-s], *h₂oǵ-m-o-s [h₂oǵ-m-o-s]

пие. √ *h₂ei- ⇒ *h₂oi-u-ø [h₂oi-u-ø]

пие. √ *h₂ek⁻¹- ⇒ *h₂ek⁻¹-mon-m [h₂a^k-m-o-m]

пие. √ *h₂ek⁻²- ⇒ *h₂ek⁻²-r-o-s [h₂a^k-r-o-s], *h₂ok^{-r}-i-s [h₂o^k-r-i-s]

пие. √ *h₂el- ⇒ *h₂el-i-o-s [h₂al-i-o-s], *h₂el-i-o-d [h₂al-i-o-d]

пие. √ *h₂elb^h- ⇒ *h₂elb^h-o-s [h₂alb^h-o-s]

пие. √ *h₂enh₁- ⇒ *h₂enh₁-m-o-s [h₂aⁿh₁-m-o-s], *h₂en^h₁-l-o-s [h₂anh₁-l-o-s]

пие. √ *h₂ent- ⇒ *h₂en(t)-b^h-o-h₁ [*h₂en(t)-b^h-o-h₁], *h₂ent-i [h₂ant-i]

пие. √ *h₂epo ⇒ *h₂epo [h₂apo]

пие. √ *h₂erh₃- ⇒ *h₂erh₃-i-o-h₂ [h₂a^rh₃-i-o-h₂]

пие. √ *h₂eus- ⇒ *h₂eus-os-s [h₂aus-os-s]

пие. √ *peh₂⁻¹- ⇒ *ph₂-ur-ø [ph₂-ur-ø]

пие. √ *pleth₂- ⇒ *plth₂-u-s [plth₂-u-s]

пие. √ *seh₂- ⇒ *sh₂-el-s [sh₂-al-s]

Примјери у RRV-позицији

пие. √ *h₂ei- ⇒ *h₂i-u+g^uh₃-i-es-s [h₂i-u+g^uh₃-i-es-s]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ *deh₂i- ⇒ *de**h**₂i-uer-s [da**h**₂i-u-er-s]
 пие. √ *ǵerh₂- ⇒ *ǵer**h**₂-ont-s [ǵer**h**₂-ont-s]
 пие. √ *ǵ^uelh₂- ⇒ *ǵ^ul**h**₂-en-o-s [ǵ^ul**h**₂-eŋ-o-s]
 пие. √ *ǵ^uerh₂- ⇒ *ǵ^ur**h**₂-u-s [ǵ^ur**h**₂-u-s]
 пие. √ *k[̑]emh₂- ⇒ *h₁e-k[̑]m**h**₂-e-t [h₁e-k[̑]m**h**₂-e-t], *n+k[̑]m**h**₂-et-o-s [ŋ+k[̑]m**h**₂-et-o-s],
 *n+k[̑]m**h**₂-et-o-s [ŋ+k[̑]m**h**₂-et-o-s]
 пие. √ *neh₂- ⇒ *nē**h**₂-u-s [nā**h**₂-u-s]
 пие. √ *tenh₂- ⇒ *tn**h**₂-u-s [tŋ**h**₂-u-s]

§PPP Пие. *h₃ постаје **алофон [h₃]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ *h₃eg^{uh}- , *h₃eg^{uh}-i-s [h₃og^{uh}-i-s]
 пие. √ *h₃ekteh₃ ⇒ *h₃ek**h**₃ [h₃ok**h**₃]
 пие. √ *h₃esd- ⇒ *h₃osd-o-s [h₃ozd-o-s]
 пие. √ *h₃esth₁- ⇒ *h₃esth₁-ei-o-m [h₃osth₁-ei-o-m], *h₃esth₁-i-∅ [h₃osth₁-i-∅], *h₃esth₁-∅
 [h₃osth₁-∅]
 пие. √ *h₃eu- ⇒ *h₃eu-i-s [h₃ou-i-s]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ *ǵ^ueh₃-¹ ⇒ *ǵ^uē**h**₃-u-s [ǵ^uō**h**₃-u-s]
 пие. √ *h₃er- ⇒ *h₁e-**h**₃er-to [h₁o-**h**₃or-to]

§PPP Пие. *h постаје **алофон [h]** ако се нађе у којој неслоготворној позицији.

Примјери у RV-позицији

пие. √ *nei- ⇒ *n**o**i-u-o-s [n**o**i-u-o-s]

Примјери пие. *h₂ [h₂] у RRV-позицији

пие. √ *hi- ⇒ *n**i**-o-d [n**i**-o-d]
 пие. √ *nieh₁- ⇒ *n**io**h₁-r-eh₂-∅ [n**io**h₁-r-ah₂-∅]

Примјери у VRV-позицији

пие. √ *pelh- ⇒ *pōl**h**-o-s [pōl**h**-o-s]

RIX-OB ЗАКОН

§PPP Пие. * h_1 постаје **и алофон [h₁]** и **алофон [h̥₁]** ако се нађе у позицији која је час слоготворна час неслоготворна.

Примјери у HC(C)-позицији

пие. √ * h_1em ⇒ * h_1m-o-s [h₁m̥-o-s] / (* h_1m-o-s [h₁m̥-o-s])

пие. √ * h_1es- ⇒ * $h_1s-enti$ [h₁s-enti̥] / * $h_1s-enti$ [h̥₁s-enti̥]

пие. √ * h_1ger- ⇒ * h_1ge-h_1gor-e [h₁ge-h₁gor̥-e] / * h_1ge-h_1gor-e [h̥₁ge-h₁gor̥-e]

пие. √ * $h_1regʷ-$ ⇒ * $h_1regʷ-os-ø$ [h₁regʷ-os-ø] / [h̥₁regʷ-os-ø]

пие. √ * $h_1reudʰ-$ ⇒ * $h_1rudʰ-r-o-s$ [h₁rudʰ-r̥-o-s] / * $h_1rudʰ-r-o-s$ [h̥₁rudʰ-r̥-o-s]

Примјери у HRRC-позицији

пие. √ * $h_1lengʷʰ-$ ⇒ * $h_1lngʷʰ-u-s$ [h₁lngʷʰ-u̥-s] / * $h_1lngʷʰ-u-s$ [h̥₁lngʷʰ-u̥-s]

§PPP Пие. * h_2 постаје **и алофон [h̥₂]** и **алофон [h̥̥₂]** ако се нађе у позицији која је час слоготворна час неслоготворна.

Примјери у HC(C)-позицији

пие. √ * h_2es- ⇒ * $h_2s-ter-s$ [h̥₂s-ter-s] / * $h_2s-tor-es$ [h̥̥₂s-tor̥-es], * $h_2s-ter-l-eh_2-ø$ [h̥̥₂s-ter-l-eh̥̥₂-ø]

пие. √ * h_2leks- ⇒ * $h_2leks-o-h_2$ [h̥̥₂leks-o-h̥̥₂] / * $h_2leks-e-ti$ [h̥̥₂leks-e-ti̥]

пие. √ * h_2ner- ⇒ * h_2ner-s [h̥̥₂ner-s] / * h_2ner-s [h̥̥₂ner-s]

пие. √ * h_2ueg- ⇒ * $h_2ueg-s-o-h_2$ [h̥̥₂ueg-s-o-h̥̥₂] / * $h_2uog-s-ei-e-ti$ [h̥̥₂uog-s-ei̥-e-ti̥]

пие. √ * h_2ueh_1- ⇒ * h_2ueh_1-ti [h̥̥₂ueh₁-ti̥] / * h_2ueh_1-ti [h̥̥₂ueh₁-ti̥]

пие. √ * h_2ues- ⇒ * $h_2ues-s-m$ [h̥̥₂ues-s-m̥] / * $h_2ues-e-ti$ [h̥̥₂ues-e-ti̥]

Примјери у HRC(C)-позицији

пие. √ * $h_2erǵ-$ ⇒ * $h_2rǵ-r-o-s$ [h̥̥₂rǵ-r̥-o-s] / * $h_2rǵ-r-o-s$ [h̥̥₂rǵ-r̥-o-s]

пие. √ * h_2ertk- ⇒ * $h_2rtk-o-s$ [h̥̥₂rtk-o-s] / * $h_2rtk-o-s$ [h̥̥₂rtk-o-s]

Примјери пие. * h_3 [h̥₃] / [h̥̥₃] у HRC(C)-позицији

пие. √ * $h_3erbʰ-$ ⇒ * $h_3rbʰ-$ [h̥̥₃rbʰ-] / * $h_3rbʰ-$ [h̥̥₃rbʰ-]

§PPP Пие. * h_1 постаје **и алофон [ħ₃] и алофон [ħ₃]** ако се нађе у позицији која је час слоготворна час неслоготворна.

Примјери у HC(C)-позицији

пие. √ * h_3b^hreuH- ⇒ * h_3b^hrUH-s [ħ₃b^hħ₃U^hH-s] / * h_3b^hrUH-s [ħ₃b^hħ₃U^hH-s]
 пие. √ * $h_3meiǵ^h-$ ⇒ * $h_3meiǵ^h-o-h_2$ [ħ₃m̥eiǵ^h-o-h₂], пие. * $h_3miǵ^h-l-eh_2-∅$ [ħ₃m̥iǵ^h-l-eh₂-∅] / * $h_3meiǵ^h-o-h_2$ [ħ₃m̥eiǵ^h-o-h₂], * $h_3meiǵ^h-e-ti$ [ħ₃m̥eiǵ^h-e-ti]
 пие. √ * h_3neh_3- ⇒ * $h_3nh_3-mn-∅$ [ħ₃ŋħ₃-m̥ŋ-∅] / * $h_3neh_3-mn-∅$ [ħ₃ŋħ₃-m̥ŋ-∅]
 пие. √ * $h_3reǵ-$ ⇒ * $h_3reǵ-o-h_2$ [ħ₃r̥eǵ-o-h₂] / * $h_3reǵ-o-h_2$ [ħ₃r̥eǵ-o-h₂]

§PPP Одрази сонаната који су у овој позицији слоготворни у правилу се налазе у јерменском, фригијском и грчком, а они који су неслоготворни у осталим језицима (укључујући староиндијски, авестијски, староперсијски и латински).

ГУБИТАК ЛАРИНГАЛА

§PPP Пие. *∅ бива од ***H**, то јест ларингал се губи под условом да се налази између којег пие. сонанта и *i [i̯], тј. у RH[i̯]-позицији, дјејством тзв. PINAULT-ОВОГ ЗАКОН.

Примјери

пие. √ $telh_2-$ ⇒ $telh_2-i-o-h_2$ [telħ₂-i̯-o-h₂] > * $tel-i-o-h_2$ [tel-i̯-ō-h₂]

§PPP Пие. *∅ бива од ***H**, тј. ларингалсе губи под условом да се налази на почетку ријечи испред којег пие. сонанта и *o, тј. у HRo-позицији, или између пие. *oR и *C, тј. у oRHC-позицији, дјејством тзв. SAUSSURE-ОВОГ ЕФЕКТА. (У другом случају се се под консонантом може рачунати и неслоготворни сонант који функционише као консонант.)

Примјери

пие. √ * h_1euHd^h- ⇒ * $h_1ouHd^h-r-∅$ [ħ₁ouħ^dħ^d-r-∅] > * $h_1oud^h-r-∅$ [ħ₁oud^h-r-∅]
 пие. √ * $h_3meiǵ^h-$ ⇒ * $h_3moiǵ^h-o-s$ [ħ₃m̥oiǵ^h-o-s / ħ₃m̥oiǵ^h-o-s] > * $moiǵ^h-o-s$
 пие. √ * $selh_2-$ ⇒ * $solh_2-u-o-s$ [solħ₂-u-o-s] > * $sol-u-o-s$ [sol-u-o-s]
 пие. √ * $telh_2-$ ⇒ * $tolh_2-m-eh_2-∅$ [tolħ₂-m̥-ah₂-∅] > * $tol-m-ēh_2-∅$ [tol-m̥-āh₂-∅]

§PPP Постоје примјери који задовољавају услове и једне и друге појаве, тј. и RINault-ОВОГ ЗАКОНА и SAUSSURE-ОВОГ ЕФЕКТА.

Примјери

пие. $\sqrt{*b^helh_3-} \Rightarrow *b^holh_3-i-o-m$ [$b^holh_3-i-o-m$] > $*b^hol-i-o-m$ [$b^hol-i-o-m$]

S-MOBILE

§PP Пие. *s смјењује се са *ø на почетку неких индоевропских ријечи; то *s зове се S-MOBILE. Символички се s-mobile биљежи као *(s).

Примјери

пие. $\sqrt{*(s)pek-} \Rightarrow$ пие. $*spek-i-o-h_2$ [$*spek-i-o-h_2$] / $*pek-i-e-ti$ [$pek-i-e-ti$]

пие. $\sqrt{*(s)uap-} \Rightarrow$ пие. $*sup-o$ [$sup-o$] / $*up-o$ [$up-o$], $*sup-er$ [$sup-er$] / $*up-er-i$ [$up-er-i$]

ДЕЛАБИЈАЛИЗАЦИЈА ЛАБИОВЕЛАРА

§PPP Пие. *C бива од *Cu, тј. Cu се делабијализује под условом да се налази иза пие. *u.

Примјери

пие. $\sqrt{*g^ueh_3-} \Rightarrow *g^uh_3-eu+k^uolH-o-s$ [$g^uh_3-ou+k^uolH-o-s$] > пие. $*g^uh_3-eu+k^olH-o-s$ [$g^uh_3-ou+k^olH-o-s$]

пие. $\sqrt{*h_1eug^uh-} \Rightarrow *h_1e-h_1ug^uh-e-toi$ [$h_1e-h_1ug^uh-e-toi$] > $*h_1e-h_1ug^h-e-toi$ [$h_1e-h_1ug^h-e-toi$]

пие. $\sqrt{*ueku-} \Rightarrow *h_1e-ue-uku-e-t$ [$h_1e-ue-uku-e-t$] > пие. $*h_1e-ue-uk-e-t$ [$h_1e-ue-uk-e-t$]

VR-ДИФТОНЗИ

§PPP Било који слијед типа VR чини у индоевропском прајезику **дифтонг** ако се нађе испред пие. консонанта, тј. у VRC-позицији, с тим да се као консонант може рачунати и сонант који функционише као консонант. Постоји 36 дифтонга ове врсте; то су ови слиједови:

*em *en *er *el *ei *eu *eh₁ *eh₂ *eh₃

*om *on *or *ol *oi *ou *oh₁ *oh₂ *oh₃

*ēm *ēn *ēr *ēl *ēi *ēu *ēh₁ *ēh₂ *ēh₃
 *ōm *ōn *ōr *ōl *ōi *ōu *ōh₁ *ōh₂ *ōh₃

Дифтонзи се дијеле по дужини првог елемента и типу другог елемента. По дужини првог елемента дијеле се на кратке (*em, *en, *er, *el, *ei, *eu, *eh₁, *eh₂, *eh₃, *om, *on, *or, *ol, *oi, *ou, *oh₁, *oh₂, *oh₃) и дугачке (*ēm, *ēn, *ēr, *ēl, *ēi, *ēu, *ēh₁, *ēh₂, *ēh₃, *ōm, *ōn, *ōr, *ōl, *ōi, *ōu, *ōh₁, *ōh₂, *ōh₃); по типу другог елемента, на VN-тип (*em, *om, *ēm, *ōm, *en, *on, *ēn, *ōn), VL-тип (*er, *or, *ēr, *ōr, *el, *ol, *ēl, *ōl), VW-тип (*ei, *oi, *ēi, *ōi, *eu, *ou, *ēu, *ōu) и VN-тип (*eh₁, *oh₁, *ēh₁, *ōh₁, *eh₂, *oh₂, *ēh₂, *ōh₂, *eh₃, *oh₃, *ēh₃, *ōh₃).

§PPP Пие. сонанти у другом дијелу VR-дифтонга нису ни слоготворни ни неслоготворни; према томе, симболички се биљеже као [VR].

Примјери за пие. *em [em]

пие. √ *sem- ⇒ *sem-∅ [sem-∅]
 пие. √ *uemh₁- ⇒ *uemh₁-ei-o-h₂ [uemh₁-ei-o-h₂]

Примјери за пие. *om [om]

пие. √ *dekm ⇒ *dkm-t-om [dkm-t-om]
 пие. √ *gemb^h- ⇒ *gomb^h-o-s [gomb^h-o-s]

Примјери пие. *ēm [ēm]

пие. √ *dei ⇒ *di-eu-m [di̇-eu-ṁ] > *di-ē-m [di̇-ē-m] (в. §CCC)

Примјери пие. *om [ōm]

пие. √ *dheǵ^h- ⇒ *dhǵ^h-om-s [dhǵ^h-om-s] > *dhǵ^h-ōm-∅ [dhǵ^h-ōm-∅] (в. §CCC)

Примјери за пие. *en [en]

пие. √ *b^hend^h- ⇒ *b^hend^h-er-o-s [b^hend^h-eṙ-o-s]
 пие. √ *ǵen^h₁- ⇒ *ǵen^h₁-os-∅ [ǵen^h₁-os-∅]
 пие. √ *h₁en ⇒ *h₁en [h₁en]

Примјери за пие. *on [on]

пие. √ *h₁ei- ⇒ *h₁i-**ont**-es [h₁i-ont-es]

пие. √ *pent- ⇒ *p**ont**-h₁-o-s [p**ont**-h₁-o-s]

Примјери пие. *ōn [ōn]

пие. √ *h₂ek⁻² ⇒ *h₂ek-mon-s [h₂ak-mon-s] > *h₂ek-m**ōn**-ø [h₂ak-m**ōn**-ø] (в. §CCC)

пие. √ *keiu ⇒ *kiu-on-s [kiu-on-s] > *kiu-**ōn**-ø [kiu-**ōn**-ø] (в. §CCC, §CCC)

пие. √ *keu- ⇒ *ku-on-s [ku-on-s] > *ku-**ōn**-ø [ku-**ōn**-ø] (в. §CCC, §CCC)

пие. √ *pein- ⇒ *pin-uon-s [pin-uon-s] > *pin-**uōn**-ø [pin-**uōn**-ø] (в. §CCC)

Примјери за пие. *er [er]

пие. √ *b^her- ⇒ *b^h**er**-mn-ø [b^h**er**-mŋ-ø]

пие. √ *ǵerh₂- ⇒ *ǵ**er**h₂-ont-s [ǵ**er**h₂-ont-s]

пие. √ *g^uher- ⇒ *g^u**er**-m-o-s [g^u**er**-m-o-s]

пие. √ *serp- ⇒ ***serp**-o-h₂ [serp-o-h₂], **serp**-e-ti [serp-e-ti]

пие. √ *(s)uep- ⇒ *up-**er** [up-**er**], *s-u**p**-**er** [s-u**p**-**er**]

пие. √ *terp- ⇒ ***terp**-e-toi [terp-e-toi]

пие. √ *ters- ⇒ ***ters**-o- [ters-o-]

пие. √ *uerǵ- ⇒ ***uerǵ**-o-m [u**erǵ**-o-m]

Примјери за пие. *or [or]

пие. √ *derk- ⇒ *de-**dork**-e [de-**dork**-e]

пие. √ *h₁ers- ⇒ *h₁**ors**-o-s [h₁**ors**-o-s]

пие. √ *ierk- ⇒ *i**ork**-s [i**ork**-s]

Примјери пие. *er [ēr]

пие. √ *b^hreh₂- ⇒ *b^hreh₂-ter-s [b^hreh₂-ter-s] > *b^hrēh₂-**tēr**-ø [b^hrēh₂-**tēr**-ø] (в. §CCC, §CCC)

пие. √ *deh₂i- ⇒ *deh₂i-uer-s [deh₂i-uer-s] > *deh₂i-**uēr**-ø [dah₂i-**uēr**-ø] (в. §CCC)

пие. √ *d^huegh₂- ⇒ *d^hugh₂-ter-s [d^hugh₂-ter-s] > *d^hugh₂-**tēr**-ø [d^hugh₂-**tēr**-ø] (в. §CCC)

пие. √ *ieh₂- ⇒ *ieh₂-ter-s [iāh₂-ter-s] > *iāh₂-**tēr**-ø [iāh₂-**tēr**-ø] (в. §CCC, §CCC)

пие. √ *h₂ner- ⇒ *h₂ner-s [h₂nēr-s] > *h₂n**ēr**-ø [h₂n**ēr**-ø] (в. §CCC)

пие. √ *h₂es- ⇒ *h₂s-ter-s [h₂s-ter-s] > *h₂s-**tēr**-ø [h₂s-**tēr**-ø] (в. §CCC)

пие. √ *kērd- ⇒ ***kērd**-ø

пие. √ *meh₂- ⇒ *meh₂-ter-s [māh₂-ter-s] > *māh₂-**tēr**-ø [māh₂-**tēr**-ø] (в. §CCC, §CCC)

пие. √ *peh₂- ⇒ *ph₂-ter-s [ph₂-ter-s] > *ph₂-**tēr**-ø [ph₂-**tēr**-ø] (в. §CCC)

Примјери пие. *ōr [ōr]

пие. √ *ued-² ⇒ *ud-or-h₂ [ud-or-h₂] > *ud-ōr-ø [ud-ōr-ø] (в. §CCC)

Примјери за пие. *el [el]

пие. √ *selk- ⇒ *selk-o-h₂

Примјери за пие. *ol [ol]

пие. √ *b^helh₃- ⇒ *b^holh₃-i-o-m [b^holh₃-i-o-m] > *b^hol-i-o-m [b^hol-i-o-m] (в. §CCC или §CCC)

пие. √ *k^uelH- ⇒ *g^uh₃-eu+k^uolH-o-s [g^uh₃-ou+k^uolH-o-s]

пие. √ *melh₁- ⇒ *m^olh₁-eh₂-ø [m^olh₁-eh₂-ø]

пие. √ *telh₂- ⇒ *tolh₂-m-eh₂-ø [tolh₂-m-eh₂-ø] > пие. *tol-m-ē^h₂-ø [tol-m-ā^h₂-ø] (в. §CCC)

пие. √ *tpelH- ⇒ *tpolH-i-s [tpolH-i-s]

Примјери пие. *ōl [ōl]

пие. √ *pelH- ⇒ *pōlH-o-s [pōlH-o-s]

Примјери за пие. *oi [oi]

пие. √ *d^heiǵ^h- ⇒ *d^hoiǵ^h-o-s [d^hoiǵ^h-o-s]

пие. √ *k^uei- ⇒ *k^uoi-n-eh₂-ø [k^uoi-n-ah₂-ø]

пие. √ *Hei- ⇒ *Hoi-u-o-s [Hoi-u-o-s]

пие. √ *ueid- ⇒ *uoid-h₂e [uoid-h₂a]

пие. √ *ueik- ⇒ *uoiǵ^h-o-s [uoiǵ^h-o-s]

Примјери пие. *ei [ei]

пие. √ *deik- ⇒ *deik^h-neu-mi [deik^h-neu-mi], *deik^h-o-h₂ [deik^h-o-h₂]

пие. √ *h₁ei- ⇒ *h₁ei-ti [h₁ei-ti]

пие. √ *h₃meiǵ^h- ⇒ *h₃meiǵ^h-o-h₂ [h₃meiǵ^h-o-h₂], *h₃meiǵ^h-o-h₂ [h₃meiǵ^h-o-h₂], *h₃meiǵ^h-e-ti [h₃meiǵ^h-e-ti]

пие. √ *kei- ⇒ *kei-toi [kei-toi]

пие. √ *leiǵ^h- ⇒ *leiǵ^h-o-h₂ [leiǵ^h-o-h₂], *leiǵ^h-mi [leiǵ^h-mi]

пие. √ *sneiǵ^uh- ⇒ *sneiǵ^uh-e-ti [sneiǵ^uh-e-ti]

пие. √ *steib- ⇒ *steib-o-h₂ [steib-o-h₂]

пие. √ *steigh^h- ⇒ *steigh^h-o-h₂ [steigh^h-o-h₂]

Примјери пие. *eu [eu]

пие. √ *b^heu^dh⁻ ⇒ *b^heu^dh⁻-o- [b^heu^dh⁻-o-], *b^heu^dh⁻-e-ti [b^heu^dh⁻-e-ti]

пие. √ *ǵ^hheu- ⇒ *ǵ^heu-mn-ø [ǵ^heu-m̃ñ-ø]

пие. √ *uek^u- ⇒ *h₁e-ue-uk^u-e-t [h̃₁e-ue-uk^u-e-t]

пие. √ *h₁eus- ⇒ *h₁eus-o-h₂ [h̃₁eus-o-h₂], *h₁eus-e-ti [h̃₁eus-e-ti]

пие. √ *leuk- ⇒ *leuk-o-s [leuk-o-s]

Примјери пие. *ou [ou]

пие. √ *h₁eu^dh⁻ ⇒ *h₁ou^dh⁻-r-ø [h̃₁ou^dh⁻-r̃-ø] > *h₁oud^h-r-ø [h̃₁oud^h-r̃-ø] (в. §CCC)

Примјери пие. *ēu [ēu]

пие. √ *dei- ⇒ *di-ēu-s [di-ēu-s]

Примјери пие. *eh₁ [eh₁]

пие. √ *d^heh₁- ⇒ *d^hi-d^heh₁-ti [d^hĩ-d^heh₁-tĩ], *d^he-d^heh₁-ti [d^he-d^heh₁-tĩ]

пие. √ *ǵ^heh₁- ⇒ *ǵ^hi-ǵ^heh₁-ti [ǵ^hĩ-ǵ^heh₁-tĩ], *ǵ^he-ǵ^heh₁-ti [*ǵ^he-ǵ^heh₁-tĩ]

пие. √ *h₁ger ⇒ *h₁ge-h₁gor-e [h̃₁ge-h̃₁gor̃-e], *h₁ge-h₁gor-e [h̃₁ge-h̃₁gor̃-e]

пие. √ *h₂ueh₁- ⇒ *h₂ueh₁-ti [h̃₂ueh₁-tĩ], *h₂ueh₁-ti [h̃₂ueh₁-tĩ]

пие. √ *meh₁- ⇒ *meh₁ [m̃eh₁]

Примјери пие. *oh₁ [oh₁]

пие. √ *hieh₁- ⇒ *hi^oh₁-r-eh₂-ø [hĩ^oh₁-r-ah₂-ø]

АЛОФНИЈА VR-ДИФТОНГА

§PPP Пие. дифтонг *eh₂ постаје **алофон [ah₂]**, дјелством тзв. ЛАРИНГАЛНОГ БОЈАДИСАЊА постаје, пошто садржи пие. *h₂.

Примјери

пие. √ *sueh₂- ⇒ *sueh₂d-u-s [s̃ueh₂d-u-s]

пие. √ *g^ueh₂- ⇒ *(h₁e-)g^ueh₂-t [(h̃₁e-)g^ueh₂-t]

пие. √ *ieh₂- ⇒ *ieh₂-ter-s [ĩeh₂-ter-s]

пие. √ *seh₂u- ⇒ *seh₂u-el-i-o-s [sah₂u-el-i-o-s]

пие. √ *meh₂- ⇒ *meh₂-ter-s [mah₂-ter-s], *meh₂-ter- [mah₂-ter-]

пие. √ *b^heh₂ǵ- ⇒ *b^heh₂ǵ-o-s [b^hah₂ǵ-o-s]

пие. √ *b^heh₂- ⇒ *b^hreh₂-ter-s [b^hrah₂-ter-s], *b^hreh₂-ter- [b^hrah₂-ter-]

§PPP Пие. дифтонг *eh₃ постаје **алофон [oh₃]**, дјејством тзв. ЛАРИНГАЛНОГ БОЈАДИСАЊА постаје, пошто садржи пие. *h₃.

Примјери

пие. √ *deh₃- ⇒ *di-deh₃-ti [di-doh₃-ti], *deh₃-r-o-m [doh₃-r-o-m]

пие. √ *ieh₃s- ⇒ *ieh₃s-t-o-s [i_hoh₃s-t-o-s]

пие. √ *h₃ekteh₃ ⇒ *h₃ekteh₃ [h₃oktoh₃]

§PPP Пие. дифтонзи типа *eR, *ēR постају **алофони [aR, āR]** ако се нађу иза пие. *[h₂], дјејством тзв. ЛАРИНГАЛНОГ БОЈАДИСАЊА.

Примјери пие. *em [am]

пие. √ *h₂ent- ⇒ *h₂en(t)-b^h-o-h₁ >> *h₂em-b^h-o-h₁ [h₂am-b^h-o-h₁]

Примјери пие. *en [an]

пие. √ *h₂ent- ⇒ *h₂ent-i [h₂ant-i]

Примјери пие. *el [al]

пие. √ *h₂el- ⇒ *h₂el-i-o-s [h₂al-i-o-s], *h₂el-i-o-d [h₂al-i-o-d]

пие. √ *h₂elb^h- ⇒ *h₂elb^h-o-s [h₂alb^h-o-s]

пие. √ *sg^{uh}h₂el- ⇒ *sg^{uh}h₂el-n-h-o-h₂ [sg^{uh}h₂al-n-h-o-h₂]

пие. √ *seh₂- ⇒ *sh₂-el-s [sh₂-al-s]

Примјери пие. *ei [ai]

пие. √ *h₂eid^h- ⇒ *h₂eid^h-o-s [h₂aid^h-o-s]

Примјери пие. *eu [au]

пие. √ *h₂eu- ⇒ *h₂eu+tt-o-s [h₂au+tt-o-s]

пие. √ *h₂eus- ⇒ *h₂eus-os-s [h₂aus-os-s]

§PPP Пие. дифтонзи типа *eR, *eR постају **алофони [oR, ōR]** ако се нађу иза пие. *[h₃], дјејством тзв. ЛАРИНГАЛНОГ БОЈАДИСАЊА.

Примјери пие. ***er [or]**

пие. √ *h₃er ⇒ *h₁e-h₃**er**-to [h₁o-h₃**or**-to]

Примјери пие. ***eu [ou]**

пие. √ *g^ueh₃-1 ⇒ *g^uh₃-**eu**+k^uolH-o-s [g^uh₃-**ou**+k^uolH-o-s]

Примјери пие. ***ēm [ōm]**

пие. √ g^ueh₃-1 ⇒ *g^uh₃-eu-m [g^uh₃-ou-m̃] > *g^uh₃-**ē**-m [g^uh₃-**ō**-m] (в. §CCC)

§PPP Пие. дифтонзи типа *Vn постају **алофони [Vŋ]** ако се нађу иза испред којег пие. велара.

Примјери

пие. √ *h₁en ⇒ *h₁**en**+ǵn-u-eh₂[h₁**en**+ǵn-u-eh₂]

пие. √ *penk^{ue} ⇒ ***penk^{ue}** [p**en**k^{ue}]

пие. √ *teng- ⇒ ***teng**-o-h₂[t**en**g-o-h₂]

RH-ДИФТОНЗИ

§PPP Као дифтонзи се осим слиједова типа VR рачунају и они типа RR, под истим условом, тј. ако се нађу испред пие. консонанта, односно у RRC-позицији, гдје сонант у првом дијелу дифтонга постаје слоготворни алофон и, према томе функционише као вокал по чему бива да слијед типа [R̥R] функционише као VR, тј. као дифтонг. Обичнији дифтонзи ове врсте су углавном они типа [R̥H]; то су ови слиједови:

*mh₁ *nh₁ *rh₁ *lh₁ *ih₁ *uh₁

*mh₂ *nh₂ *rh₂ *lh₂ *ih₂ *uh₂

*mh₃ *nh₃ *rh₃ *lh₃ *ih₃ *uh₃

АЛОФОНИЈА RH-ДИФТОНГА

§PPP Пие. дифтонг типа *Rh постаје **алофон [R̥h]** ако се нађе у дифтонгу.

Примјери пие. *mH [m̥H]

пие. √ demh₁- ⇒ *dmh₁-t-o-s [dm̥h₁-t-o-s]

Примјери пие. *nH [n̥H]

пие. √ *d^huenh₂- ⇒ *d^hunh₂-t-o-s [d^hun̥h₂-t-o-s]

пие. √ *ǵenh₁- ⇒ *ǵnh₁-t-o-s [ǵn̥h₁-t-o-s]

пие. √ *ǵenh₃- ⇒ *ǵnh₃-sk-o-h₂ [ǵn̥h₃-sk-o-h₂], *ǵnh₃-t-o-s [ǵn̥h₃-t-o-s]

Примјери пие. *rH [r̥H]

пие. √ *sterh₃- ⇒ *strh₃-t-o-s [str̥h₃-t-o-s]

Примјери пие. *lH [l̥H]

пие. √ *ǵ^helh₃- ⇒ *ǵ^hlh₃-r-o-s [ǵ^hl̥h₃-r-o-s]

пие. √ *telh₂- ⇒ *tlh₂-t-o-s [tl̥h₂-t-o-s]

пие. √ *uelh₁- ⇒ *ulh₁-n-os-ø [ul̥h₁-n-os-ø]

Примјери пие. *iH [i̥H]

пие. √ *keiHu- ⇒ *kiHu-on-s [ki̥Hu-on-s]

пие. √ *reiH- ⇒ *riH-uon-s [ri̥H-uon-s]

пие. √ *ueiH- ⇒ *uiH-s [ui̥H-s]

Примјери пие. *uH [u̥H]

пие. √ *b^heuH₂- ⇒ *h₁e-b^huH₂-t [h₁e-b^hu̥H₂-t]

пие. √ *d^heuH- ⇒ *d^huH-m-o-s [d^hu̥H-m-o-s]

пие. √ *h₃b^hreuH- ⇒ *h₃b^hruH-s [h₃b^hru̥H-s]

пие. √ *seuH- ⇒ *suH-s [su̥H-s]

МЕТАТЕЗА ЛАРИНГАЛА

§PPP Додатни RR-дифтонзи *iHC и п *uHC бивају од слиједова *hiC и п *huC, метатезом ларингала, обично под условом да се у изворним слиједовима ларингал налази у другом дијелу које консонантске групе.

Примјери

пие. √ *b^heh₂u- ⇒ *h₁e-b^hh₂u-t [h₁e-b^hh₂u-t] > *h₁e-b^huh₂-t [h₁e-b^huh₂-t]

пие. √ *peh₂-¹ ⇒ *ph₂-ur-ø [ph₂-ur-ø] > *pu-h₂r-ø [pu-h₂r-ø]

пие. √ *seh₂u- ⇒ *sh₂u-l-i-o-s [sh₂u-l-i-o-s] > *suh₂-l-i-o-s [suh₂-l-i-o-s]

ПОСТАНАК НОВИХ ДУЖИНА

§PPP Дужина је у систему индоевропског прајезика првобитно постојала само на мјесту превоја, гдје се налазила превојна дуљина (в. §CCC), али су разне промјене онда довеле до постанка других дужина које се зову **нове дужине**; то су тзв. акутне дужине (в. §CCC) и циркумфлексне дужине, тј. компензацијске и контрактне дужине (в. §CCC, §CCC)

АКУТНО ДУЖЕЊЕ

§PPP **Акутне дужине** постају услјед монофронгацаије дифтонга типа Vh и Rh [R̥h] у \bar{V}^h и \bar{R}^h [R̥^h]. Акутне дужине разликују се од обичних или тзв. циркумфлексних по томе што имају глотални биљег. Символички се акутне дуљине биљеже као *^hн.

§PPP Пие. *ē^h₁ бива од дифтонга *eh₁

Примјери

пие. √ *b^hreh₁- ⇒ *b^hreh₁-ur-ø [b^hreh₁-ur-ø] > *b^hrē^h₁-ur-ø [b^hrē^h₁-ur-ø]

пие. √ *d^heh₁- ⇒ *d^hi-d^heh₁-ti [d^hi-d^heh₁-ti] > *d^hi-d^hē^h₁-ti [d^hi-d^hē^h₁-ti]

пие. √ *ǵ^heh₁- ⇒ *ǵ^hi-ǵ^heh₁-ti [ǵ^hi-ǵ^heh₁-ti] > *ǵ^hi-ǵ^hē^h₁-ti [ǵ^hi-ǵ^hē^h₁-ti]

пие. √ *h₁ger- ⇒ *h₁ge-h₁gor-e [h₁ge-h₁gor-e] > *h₁gē-h₁gor-e [h₁gē-h₁gor-e]

пие. √ *h₂ueh₁- ⇒ *h₂ueh₁-ti [h₂ueh₁-ti] > *h₂uē^h₁-ti [h₂uē^h₁-ti]

пие. √ *meh₁ ⇒ *meh₁ [meh₁] > пие. *mē^h₁ [mē^h₁]

§PPP Пие. *ē^h₂ бива од дифтонга *eh₂; то јест, [ā^h₂] од [ah₂] (§PPP).

Примјери

пие. √ *b^heh₂ǵ- ⇒ *b^heh₂ǵ-o-s [b^hah₂ǵ-o-s] > *b^hē^h₂ǵ-o-s [b^hā^h₂ǵ-o-s]

пие. √ *ieh₂- ⇒ *ieh₂-ter-s [i^hah₂-ter-s] > *iē^h₂-tēr-ø [i^hā^h₂-tēr-ø]

пие. √ *meh₂- ⇒ *meh₂-ter-s [m^hah₂-ter-s] > *mē^h₂-tēr-ø [m^hā^h₂-tēr-ø]

пие. √ *seh₂u- ⇒ *seh₂u-el-i-o-s [sah₂u-el-i-o-s] > *sē^h₂u-el-i-o-s [sā^h₂u-el-i-o-s]

§PPP Пие. *ē^h₃ бива од дифтонга *eh₃; то јест, [ō^h₃] од [oh₃] (§PPP).

Примјери

пие. √ *deh₃- ⇒ di-deh₃-ti [d_i-doh₃-t_i] > *di-dō^h₃-ti [d_i-dō^h₃-t_i], *deh₃-r-o-m [doh₃-r-o-m]
> *dē^h₃-r-o-m [dō^h₃-r-o-m]

пие. √ *h₃ek^teh₃ ⇒ *h₃ek^teh₃ [h₃ok^toh₃] > *h₃ek^tē^h₃ [h₃ok^tō^h₃]

пие. √ *ieh₃s- ⇒ *ieh₃s-t-o-s [i^hoh₃s-t-o-s] > *iē^h₃s-t-o-s [i^hō^h₃s-t-o-s]

§PPP Пие. *ō^h бива од дифтонга типа *oh.

Примјери

пие. √ *h₁ek ⇒ *h₁o-h₁k-u-s [h₁o-h₁k-u-s] > *h₁ō^h₁k-u-s [h₁ō^h₁k-u-s]

пие. √ *nieh₁- ⇒ *nieh₁-r-eh₂-ø [ni^hoh₁-r-ah₂-ø] > *niē^h₁-r-ē^h₂-ø [ni^hō^h₁-r-ā^h₂-ø]

§PPP Пие. *m^h бива од дифтонга типа *mh; то јест, [m̄^h] од [m^h] (§PPP).

Примјери

пие. √ *demh₁- ⇒ *dmh₁-t-o-s [dm^hh₁-t-o-s] > *dm̄^h₁-t-o-s [dm̄^h₁-t-o-s]

§PPP Пие. *n^h бива од дифтонга типа *nh; то јест, [n̄^h] од [n^h] (§PPP).

Примјери

пие. √ *h₁ek ⇒ *ǵnh₃-sk-o-h₂ [ǵ^hnh₃-sk-o-h₂] > *ǵn̄^h₃-sk-ō^h₂ [ǵ^hn̄^h₃-sk-ō^h₂]

пие. √ *ǵen^h₁- ⇒ *ǵnh₁-t-o-s [ǵ^hnh₁-t-o-s] > *ǵn̄^h₁-t-o-s [ǵ^hn̄^h₁-t-o-s]

пие. √ *ǵen^h₃- ⇒ *ǵnh₃-t-o-s [ǵ^hnh₃-t-o-s] > *ǵn̄^h₃-t-o-s [ǵ^hn̄^h₃-t-o-s]

пие. √ *d^huenh₂- ⇒ *d^hunh₂-t-o-s [d^hun^h₂-t-o-s] > *d^hun̄^h₂-t-o-s [d^hun̄^h₂-t-o-s]

§PPP Пие. *r^h бива од дифтонга типа *rh; то јест, [r̄^h] од [r^h] (§PPP).

Примјери

пие. $\sqrt{*sterh_3-} \Rightarrow *strh_3-t-o-s$ [$strh_3-t-o-s$] > $*st\bar{r}h_3-t-o-s$ [$st\bar{r}h_3-t-o-s$]

§PPP Пие. $*\bar{r}h$ бива од дифтонга типа $*lh$; то јест, [$\bar{r}h$] од [lh] (§PPP).

Примјери

пие. $\sqrt{*g^helh_3-} \Rightarrow *g^hlh_3-r-o-s$ [$g^hlh_3-r-o-s$] > $*g^h\bar{r}h_3-r-o-s$ [$g^h\bar{r}h_3-r-o-s$]

пие. $\sqrt{*telh_2-} \Rightarrow *tlh_2-t-o-s$ [$tlh_2-t-o-s$] > $*t\bar{r}h_2-t-o-s$ [$t\bar{r}h_2-t-o-s$]

пие. $\sqrt{*uelh_1-} \Rightarrow *ulh_1-n-os-\emptyset$ [$ulh_1-n-os-\emptyset$] > пие. $*u\bar{r}h_1-n-os-\emptyset$ [$u\bar{r}h_1-n-os-\emptyset$]

§PPP Пие. $*\bar{r}h$ бива од дифтонга типа пие. $*ih$; то јест, [$\bar{r}h$] од [ih] (§PPP).

Примјери

пие. $\sqrt{*keinu-} \Rightarrow *kinu-on-s$ [$kinu-on-s$] > $*k\bar{r}nu-\bar{o}n-\emptyset$ [$k\bar{r}nu-\bar{o}n-\emptyset$]

пие. $\sqrt{*uein-} \Rightarrow *uin-s$ [$uin-s$] > $*u\bar{r}n-s$ [$u\bar{r}n-s$]

§PPP Пие. $*\bar{r}n$ бива од дифтонга типа $*un$; то јест, [$\bar{r}n$] од [un] (§PPP).

Примјери

пие. $\sqrt{*h_1e-b^huh_2-t} [h_1e-b^huh_2-t] > *h_1e-b^h\bar{u}h_2-t [h_1e-b^h\bar{u}h_2-t]$

пие. $\sqrt{*d^heun-} \Rightarrow *d^hun-m-o-s$ [$d^hun-m-o-s$] > $*d^h\bar{u}n-m-o-s$ [$d^h\bar{u}n-m-o-s$]

пие. $\sqrt{*h_3b^hreuH-} \Rightarrow *h_3b^hrun-s$ [h_3b^hrun-s] > $*h_3b^h\bar{r}un-s$ [$h_3b^h\bar{r}un-s$]

пие. $\sqrt{*seun-} \Rightarrow *sun-s$ [$sun-s$] > пие. $*s\bar{u}n-s$ [$s\bar{u}n-s$]

КОМПЕНЗАЦИЈСКА ДУЖЕЊА

§PPP Пие. $*\bar{v}$ бива од пие. $*v$, компензацијским дужењем – под условом да се $*v$ налази испред пие. $*u$ или $*h$ и $*m$, тј. у vnm - или vum -позицији, дјејством тзв. STANG-ОВ ЗАКОН.

Примјери у vum -позицији

пие. $\sqrt{*dei-} \Rightarrow *di-eu-m$ [$di-eu-m$] > $*di-\bar{e}-m$ [$di-\bar{e}-m$]

пие. $\sqrt{*g^ueh_3-} \Rightarrow *g^uh_3-eu-m$ [g^uh_3-ou-m] > $*g^uh_3-\bar{e}-m$ [$g^uh_3-\bar{o}-m$]

§PPP Пие. * \bar{V} бива од пие. * V , компензацијским дужењем – под условом да се * V налази испред пие. * m , * n , * r , * s и * s или * H , тј. у VNs -, Vrs -, Vss - и VrH -позицији, дјејством SZEMERÉNYI-ЈЕВОГ ЗАКОН.

Примјери у VNs -позицији

пие. $\sqrt{*d^h e g^h-} \Rightarrow *d^h g^h\text{-om-s}$ [$d^h g^h\text{-om-s}$] > * $d^h g^h\text{-ōm-} \emptyset$ [$d^h g^h\text{-ōm-} \emptyset$]
 пие. $\sqrt{*h_2 e k^{-1}} \Rightarrow *h_2 e k\text{-mon-s}$ [$h_2 a k\text{-mon-s}$] > * $h_2 e k\text{-mōn-} \emptyset$ [$h_2 a k\text{-mōn-} \emptyset$]
 пие. $\sqrt{*k e i n u-} \Rightarrow *k i n u\text{-on-s}$ [$k i n u\text{-on-s}$] > пие. * $k i n u\text{-ōn-} \emptyset$ [$k i n u\text{-ōn-} \emptyset$]
 пие. $\sqrt{*k e u-} \Rightarrow *k u\text{-on-s}$ [$k u\text{-on-s}$] > > пие. * $k u\text{-ōn-} \emptyset$ [$k u\text{-ōn-} \emptyset$]

Примјери у Vrs -позицији

пие. $\sqrt{*b^h r e h_2-} \Rightarrow *b^h r e h_2\text{-ter-s}$ [$b^h r e h_2\text{-ter-s}$] > * $b^h r e h_2\text{-tēr-} \emptyset$ [$b^h r e h_2\text{-tēr-} \emptyset$]
 пие. $\sqrt{*d e h_2 i-} \Rightarrow *d e h_2 i\text{-uer-s}$ [$d a h_2 i\text{-uer-s}$] > * $d e h_2 i\text{-uēr-} \emptyset$ [$d a h_2 i\text{-uēr-} \emptyset$]
 пие. $\sqrt{*d^h u g h_2-} \Rightarrow *d^h u g h_2\text{-ter-s}$ [$d^h u g h_2\text{-ter-s}$] > * $d^h u g h_2\text{-tēr-} \emptyset$ [$d^h u g h_2\text{-tēr-} \emptyset$]
 пие. $\sqrt{*i e h_2-} \Rightarrow *i e h_2\text{-ter-s}$ [$i a h_2\text{-ter-s}$] > * $i e h_2\text{-tēr-} \emptyset$ [$i a h_2\text{-tēr-} \emptyset$]
 пие. $\sqrt{*m e h_2-} \Rightarrow *m e h_2\text{-ter-s}$ [$m a h_2\text{-ter-s}$] > * $m e h_2\text{-tēr-} \emptyset$ [$m a h_2\text{-tēr-} \emptyset$]
 пие. $\sqrt{*p e h_2^{-2}} \Rightarrow *p h_2\text{-ter-s}$ [$p h_2\text{-ter-s}$] > * $p h_2\text{-tēr-} \emptyset$ [$p h_2\text{-tēr-} \emptyset$]

Примјери у Vss -позицији

пие. $\sqrt{*h_2 e u s-} \Rightarrow *h_2 e u s\text{-os-s}$ [$h_2 a u s\text{-os-s}$] > * $h_2 a u s\text{-ōs-} \emptyset$ [$h_2 a u s\text{-ōs-} \emptyset$], * $h_2 u s\text{-os-s}$ [$h_2 u s\text{-os-s}$] > * $h_2 u s\text{-ōs-s}$ [$h_2 u s\text{-ōs-} \emptyset$]

Примјери у VrH -позицији

пие. $\sqrt{*u e d^{-2}} \Rightarrow *u d\text{-or-h}_2$ [$u d\text{-or-h}_2$] > * $u d\text{-ōr-} \emptyset$ [$u d\text{-ōr-} \emptyset$]

КОНТРАКТНО ДУЖЕЊЕ

§PPP Пие. * \bar{V} . бива од * VV , контракцијом вокала, и то тако што се и * oo и * oe контрахује у * \bar{o} .

Примјери

пие. $\sqrt{*h_2 e n h_1-} \Rightarrow *h_2 e n h_1\text{-m-} \emptyset\text{-om}$ [$h_2 e n h_1\text{-m-} \emptyset\text{-om}$] > * $h_2 e n h_1\text{-m-} \bar{o}m$ [$h_2 e n h_1\text{-m-} \bar{o}m$]
 пие. $\sqrt{*u e i k-} \Rightarrow *u o i k\text{-} \emptyset\text{-ed}$ [$u o i k\text{-} \emptyset\text{-ed}$] > * $u o i k\text{-} \bar{o}d \rightarrow$ [$u o i k\text{-} \bar{o}d$]

КОНСОНАНТСКЕ ГРУПЕ

§PPP Било који слијед типа *CC* или *CR* [*CR*], *CCC* или *CCR* [*CCR*], и тако даље чини **групу консонаната**.

SIEVERS-LINDEMANN-ОВ ЗАКОН

§PPP Пие. **Ci** и **Cu** те **Vri** и **Vru** смјењују се са у неким ријечима са **Cji** и **Cju** те **VRji** и **VRju**; то јест, [**Cj**] и [**Cu**] те [**Vri**] и [**Vru**] са [**Cji**] и [**Cju**] те [**VRji**] и [**VRju**]. Та појава зове се SIEVERS-LINDEMANN-ОВ ЗАКОН.

Примјери

пие. √ **h₁ei*- ⇒ ***h₁i**-ont-es [**h₁i**-ont-es] > ***h₁i**-ont-es [**h₁i**-ont-es]
пие. √ **h₁ek*- ⇒ *h₁o*-*h₁k*-ios-∅ [**h₁o*-*h₁k*-ios-∅] > *h₁o*-*h₁k*-ios-∅ [**h₁o*-*h₁k*-ios-∅]
пие. √ **keu*- ⇒ ***k_u**-on-s [**k_u**-on-s] > ***k_u**-ōn-∅ [**k_u**-ōn-∅]
пие. √ **pet*⁻¹ ⇒ ***pot-n**-ih₂-∅ [**pot-n**-ih₂-∅] > ***pot-n**-ih₂-∅ [**pot-n**-ih₂-∅]
пие. √ **seh₂u*- ⇒ ***seh₂u-el-i**-o-s [**sah₂u-el-i**-o-s] > ***seh₂u-el-i**-o-s [**sah₂u-el-i**-o-s]
пие. √ *(s)*pek*- ⇒ *(s)**pek-i**-o-h₂ [(s)**pek-i**-o-h₂] > (s)**pek-i**-o-h₂ [(s)**pek-i**-o-h₂]
пие. √ **trei*- ⇒ ***tri**-h₂ [**tri**-h₂] > пие. ***tri**-h₂ [**tri**-h₂]

ᶜ-ЕПЕНТЕЗА

§PPP^s-ЕПЕНТЕЗА: Пие. ***dst** бива од ***dt**, тзв. ^s-епентезом.

Примјери

пие. √ **ued*⁻¹ ⇒ ***ud**-ter-o-s [**ud**-ter-o-s] > пие. ***ud^s**-ter-o-s [**ud^s**-ter-o-s]
пие. √ **uid*- ⇒ ***uid**-tor-s [**uid**-tor-s] > ***uid^s**-tōr-∅ [**uid^s**-tōr-∅], ***uoid**-th₂e [**uoid**-th₂a] > ***uoid^s**-th₂e [**uoid^s**-th₂a]

ДЕГЕМНИАЦИЈА ПИЕ. *SS

§PPP Пие. ***s** бива од ***ss**, тј. група ***ss** се дегеменизира.

Примјери

пие. √ **h₁es*- ⇒ ***h₁es-si** [**h₁es-si**] > ***h₁es-i** [**h₁es-i**]

KORTLANDT-OB EFEKAT

§PPP Пие. ***h₁C** бива од ***dC**, гдје је С обично ***k** или ***u**.

Примјери из коријена и основа

пие. √ **dekm-* ⇒ **d^hkm-t-om* [*d^hk^hm-t-om*] > пие. **h₁k^hm-t-om* [*h₁k^hm-t-om*] / [*h₁k^hm-t-om*]
пие. √ **deu-*, **dekm* ⇒ пие. **du-i+d^hkm-t-i-(h₁)* [*du-i+d^hk^hm-t-i-(h₁)*] > **h₁u-i+h₁k^hm-t-i-*
(h₁) [*h₁u-i+h₁k^hm-t-i-(h₁)*] / [*h₁u-i+h₁k^hm-t-i-(h₁)*]

SIEBS-OB ЗАКОН

§PPP Пие. ***sd^h-** > пие. ***st^h-**. бива од ***sd^h-**, тј. пловив у групи типа *sd^h-* се обезувучује иза пие. ***s**.

Примјери из коријена и основа

пие. √ **sg^{uh}h₂elH-* ⇒ **sg^{uh}h₂el-n-H-o-h₂* [*sg^{uh}h₂al-n-H-o-h₂*] > **sk^{uh}h₂el-n-H-ō-h₂*
[*sk^{uh}h₂al-n-H-ō-h₂*]